

ESE Híradó

kulturális és közéleti folyóirat

PÉCEL

Ára: 90 Forint

V. évfolyam 2. szám 2000. június 5.

**MO-ás gyűrű
Interjú
Garádi Istvánnal**

**Péceli Vízmű kft.
jelenéről
Dr. Vida Gábor**

**Pitti Katalin
interjú 2. rész**

foto: Keszthelyi Margit

TISZTELET A TANÍTÓKNAK

JUHÁSZ ILONKA NÉNI

MEGKÉRDEZTÜK A PÉCELIEKET

Miről szeretnének vajon a péceliek olvasni a Pécel ESE Híradóban? Milyen témákat és információkat látnának szívesen lapunk oldalain? Mennyire elégedettek a már megjelent májusi számmal? Ezek a kérdések vezették fel bennünk, amikor ezt a számot állítottuk össze, és vázoltuk a következő egy-két hónap tartalomjegyzékét.

Az újság szerkesztése, a benne szereplő cikkek megírása, összeválogatása nem könnyű feladat. A témák, írások szerkesztése során még magunk között is nézeteltérés alakul ki néha. Abban az egyben azonban egy a célunk, hogy szeretnénk minél több ember érdeklődését keltetni, elvárásainak eleget tenni. Ha valamit szeretnének megtudni, akkor a legegyszerűbb, ha kérdéseiket felteszem. Elindultam hát, és megkérdeztem a pécelieket. A várost járva megszólítottam a járókelőket. Elsőként egy hölgyet:

- Május elején megjelent a Pécel ESE Híradó első száma. Kezdebe került ez az újság?

- Nem. Még nem hallottam róla.

- Szívesen olvasna helyi kiadványt?

Hát... Nem is tudom... Azt hiszem...

Egy középkorú úrtól érdeklődtem:

- Hallott a Pécel ESE Híradóról?

- Igen, olvastam a májusi számot.

- Meg volt elégedve vele? Van ötlete, milyen témákkal bővíthetné a lapot?

- Tulajdonképpen elégedett voltam a cikkeivel. En szívesen olvasnék benne sport rovatot. Természetesen a péceli sportéletről. Bár az olyan amilyen, de hát ími arról is lehet, hogy min kellene javítani.

- Ha lehetősége lenne kérdést feltenni Pécel közéletével kapcsolatban, kitől, mit kérdezne?

- Nem...!En nem politizálok. Azt hiszem, az ipari parkról szívesen olvasnék.

Azután egy fiatalabb férfit faggattam, aki szintén olvasta a májusi számot. Nála is érdeklődtem, kitől mit kérdezné meg:

En a város vezetőitől kérdezném meg, hogy épílnék-e önkormányzati bérházak. Arra is kíváncsi vagyok, hogyan támogatják a fiatalok lakáshoz jutását. Megkérdezném még, hogy miért nincs a köztereken több hulladékgyűjtő

kibelyezve. Hiszen Pécel már város. Beszélgettem kedves ismerőseimmel, barátaimmal is:

- Olvastátok a májusi Pécel ESE Híradót?

- Igen. Nagyon tetszett. Örülök, hogy újraindult az újság.

- En, bevallom, csak belelapoztam.

- Van ötleteitek? Egy helyi újságban milyen közérdekű témákról írnátok?

- Csak arról, ami velünk, ami Pécelen történik. En arról írnék, hogy miért nincs Pécelen játszótér. Nemcsak ita a nyári szünel. A gyerekek hova menjenek játszani?

Meg aztán ita a sok kutyatulajdonos. Nem nagyon tudjuk milyen szabályok vonatkoznak a kutyatartásra.

Hova, hogyan vihetik kedvenceiket futtatni? Van erre egyáltalán jogszabály?

- En annak is utána járnék, hogy az önkormányzat hol épít utat, csatornát vagy hármít.

Régen még a pestiek is irigyelték Pécelt: „Ott már víz és csatorna is van! Pécelen már gáz is van!” Biztosan építenek ma is valamit.

Ezeket válaszolták a péceliek.

Úgy gondolom, mindannyiunkat érdekel, hogy mi történik a városunkban.

Apród Orosz Margit

Lapzárta után érkezett a hír:

2000. május 27-én, szombaton rendkívüli képviselő-testületi ülést hívtak össze. Az ülés 18 fővel határozatképes volt. Az elfogadott napirendi pontok között szerepelt főállású alpolgármester megválasztása. 15 igenlő szavazattal a képviselő-testület Teleki Gyulát főállású alpolgármesternek választotta meg.

Következő számunk tartalmából:

Középpontban: a család

- a család mint érték
- a család hagyományos és mai „modern” funkciói

Folytatódik a közművek és szolgáltatók bemutatása:

- elektromos-ellátás
- gáz-ellátás
- szemétszállítás

Közérdekű kérdések - oknyomozó válaszok

Vélemények az MO autópálya építéséről

Pécel város általános rendezési terve

Kapornczai Zoltáné: A Szemere Pál Általános Iskola sikeres tanuló

Interjú Garádi Istvánmal a BKSZ-ről

Bemutatkozik a Fáy András Mezőgazdasági Iskola

TARTALOM

Hírek, vélemények.....	2
Péceli gazdaság.....	3
Önkormányzati tudósítás.....	4
A házassági vagyoni jogról.....	5
Péceli közművek története.....	6-7
A Péceli Vízmű Kft. jelene.....	8-9
MO-ás gyűrű.....	10-11
Könyvtárunkból válogattuk.....	12
11 éves az ESE.....	13
Piti Katalin interjú 2. rész.....	14-15
Értékvizsgáló.....	16-17
Gondoskodás.....	18
Kitörés.....	19
Tisztelet a tanítóknak.....	20-21
Övodánk hírei.....	22
Iskolánk hírei.....	23
Az első tíz nap 2. rész.....	24
Ráday Pál életrajz 2.rész.....	25
Sikerek.....	26-27
Civil oldal.....	28
Postánkból.....	29
Sportoljunk és nevezünk együtt.....	30
Hírek.....	31

Helyzetkép közérzetéről

Az előző részben a Nicsak, ki beszél? c. riportban ígéretet tettünk, hogy utanjárunk, miért tagadta meg Pécel város 1996-97. évi pénzügyi beszámolóinak hitelesítését a könyvvizsgáló. Sok-sok telefonálás után tudomásul vettük, és belenyugodtunk abba, hogy bár egy önkormányzat gazdálkodási adatai, az Állami Számvevőszék vizsgálatának megállapításai nyilvánosak a dokumentumok beszerzéséhez kevés a két lapszám megjelenése közötti idő. Amit e témában sikerült hiteles forrásból

megtudni: megnyugtató. Pécel város 1999. évi pénzügyi beszámolójának könyvvizsgálói hitelesítése megtörtént. Mondhatjuk bizakodva tehát, hogy a város ez évi gazdálkodásának mára már hitelesített alapjai vannak. Az eredményeit pedig minden itt élő polgár érezkelheti, nemcsak a szintén nyilvános testületi üléseken, hanem a város több éves fejlesztési koncepciójában, terveiben. Pécel város több éves fejlesztési koncepciójának közlésére folyóiratunkban helyet adunk.

Némethy Mária

Pécel város bevételeinek egy része a helyi adókból származik. Az önkormányzat 2000-ben ezen bevételeit 132 mFt-re tervezte. A fizetési kötelezettségünket, a fizetendő adó mértékét rendeletek szabályozzák:

Pécel Város Önkormányzat Képviselő-testületének

9/1995 (XL.30.) számú rendelete az iparüzési adóról;

7/1996 (III.01.) számú az Önkormányzat illetékességi területére hatályos gépjárműadó mértékéről;

23/1998 (XII.29.) számú rendelete a magánszemélyek kommunális adójáról;

26/1999. (XII.22.) számú rendelete a helyi építményadóról. Az adók megfizetése mindenkinek kötelessége. Vajon tudják-e a polgárok kinek, mikor, mennyit kell fizetni? Néhányukat megkérdeztünk.

Van akit személyesen, van akit telefonon tudunk utolérni. Néhányan nem teljesen tájékozottak az adófizetési kötelezettségekről.

- Önnek van-e tudomása arról, hogy milyen helyi adókat szed be a péceli önkormányzat?

- Nekem nincs semmim, én nem fizetek semmit. A szüleim biztosan fizetnek, de engem ez nem érdekel.

Vannak, akik csak az első pillanatban tájékozatlanok. Egy-egy segítő kérdés után „beugranak” a dolgok. És kiderül, hogy azt is tudják, amit először még tagadnak.

- Mit tud a helyi adókról?

- Fizetek én anyai adót. Mit tudom én, melyiket kinek.

- Hallott már a kommunális adóról?

- Hát persze! Azt is fizetek már. Tényleg, azokat a csekket a Polgármesteri Hivatalból kapjuk. Ja, hát hogye! Még levelet is kaptunk tavaly, hogy hogyan lehet kedvezményt kapni rá.

- Mennyi a kommunális adó összege?

A helyi adókról

Mindenkinek egyformán kell fizetni?

- Nem, nem egyformán. 6000 Ft egy évre. (3000 Ft-ot már fel is adtam!) Aki kéri, annak lehet kevesebb. A szomszédomnak 5 gyereke van, ő kapott rá kedvezményt.

- Van a családnak autója?

- Az van.

- Gépjárműadó fizetnek?

- Azt persze. Miért, az is helyi adó?

- Tudja-e mire fordítja az adókból származó bevételeit az önkormányzat?

- Nem tudom. Nem is nagyon érdekel. A választók többsége azonnal mondta a helyes választ.

- Tudja-e milyen helyi adók léteznek Pécelen? Fizet-e ön valamelyiket?

- Igen tudom. Van kommunális adó, meg gépjárműadó. Persze, fizetem ezeket.

- Van-e arról tudomása, hogy a vállalkozóknak mit kell fizetniük?

- Az iparüzési adó helyi adóknak számít?

Akiknek nincs járműük, könnyen megfelekedeznek a gépjárműadóról, akiknek nincs vállalkozásuk, az iparüzési adóról.

Tapasztalatunk szerint a vállalkozók tájékozottsága teljesen pontos, naprakész. A beszélgetések közül idéztünk néhány részt.

- Milyen helyi adókat fizet?

- Fizetem a súlyadót, a kommunális adót, az iparüzési adót. Majd nemsokára bejön még az építményadó.

- Tud-e arról valamit, hogy a befolyó adókat mire fordítják?

- Erről nincs információim. Csak azt tudom, hogy mire kellene.

- Ön szerint mire kellene?

- Például az utak nagyon elhanyagoltak. Aztán szeretném, ha Pécel tisztább város lenne, közhasznú munkásokkal, úgy gondolom, meg lehetne oldani.

A beszédett adók sorsáról, a péceli önkormányzat gazdálkodásáról senkinek sincs tudomása. Erre irányuló kérdéseinkre nagyon határozott elutasítást is kaptunk:

- Én befizetem az összes adómat: iparüzési-gépjármű- és kommunálisadót. Nem tudom mire fordítja az önkormányzat, nincs róla

információm. Azt tudom csak, hogy a helyi vezetők gátolják a vállalkozásokat, nem kívánok foglalkozni a kérdéssel. Ugyanerre a kérdésre más megfogalmazásban, elkészerített vallomást is halhatunk:

- Az adókat befizetjük. Az önkormányzat tovább nem érdekel. Korábban foglalkoztam politikával, ma már az egészséggemet fontosabbnak tartom. A vállalkozók nem kapnak segítséget az önkormányzattól. Őket csak az érdekli, hogy a tisztelőjük meglegyen. En már harcolni sem tudok... Azt hiszem, ha látnák Pécel fejlődését, talán.....

Némi unszolás után az egyik vállalkozó rengeteg ötletet sorolt:

- Természetesen pontosan befizetem az adókat. Hogy a bevételét mire fordítja a város, azt nem látjuk. Pécel rendezetlen, nincs arculata. Sorra építik a gyönyörű, de a környezetbe nem illő épületeket. Az utak és a járdák állapota tragikus. A patakok környéke szemetes. Úgy gondolom sokkal több virágot, hulladékgyűjtőt kellene kihelyezni. A sebességkorlátozás betartását nem tudom kinek a dolga ellenőrizni, csak azt tudom, hogy a Rákos utca nem ritkán életveszélyes.

- Próbálta már kérdéseit a város vezetőinek feltenni?

- Szerintem nekik kellene közelebb kerülni a lakókhöz, nekik kellene lépni. Ne csak azokat a bedobos dolgokat olvassuk, szeretném valójában információit kapni munkájukról, és természetesen a város pénzügyi helyzetéről is.

Kérdéseinkre a megkérdezett lakosoktól kaptunk választ. A péceli gazdaságot állandó rovatunk gondoltuk. Természetesen szívesen közöljük az Önkormányzatól kapott gazdasági-pénzügyi információkat, akár több oldalon keresztül is. Reménykedünk abban is, hogy folyóiratunk küldetését, a korrekt tájékoztatást városunk közös dolgairól teljesíteni tudjuk.

Apróné Orosz Margit

Pályázatunkra érkezett:

Tudósítás Képviselőtestületi Ülésekről

2000. május 3. 19.00 óra
Polgármesteri Hivatal aulája
Meghirdetett napirendi pontok:

„A Vízmű Kft. törzstőkéjének felemelése”

„Víz és csatornái ármegállapítás”

„A Fáy és a Bem József utcai, Maglódi úti pályázatok benyújtása”

„A Ráday Pál Gimnázium címzett támogatás iránti pályázata”

„Zárszámadási rendelet”

„ÖNHKI támogatásra pályázat benyújtása”

„Aljegyzői pályázat kiírása”

„Varga Mihály-féle könyv támogatása”

„A Tánács Mihály utcai lakók kérelme”

„A Gyár utcai és az Apáca hegyi telkek eladása”

„Okmányiroda létesítése”

„Gyermekjóléti szolgálat vezetőjének kinevezése”

„GESZ vezető üthelyezésének tudomásulvétele”

„Az új GESZ vezető kinevezése”

Tudósítás: Pécel Város Képviselő-testületének ülése határozatképtelenség miatt elmaradt.

2000. május 08. 18.30 Polgármesteri Hivatal aulája
Meghirdetett napirendi pontok:

„Az 1999. évi zárszámadás elfogadása”

„ÖNHKI pályázat elfogadása”

„A Ráday Pál Gimnázium pályázatának elfogadása”

„A Fáy András Szakközépiskola pályázatának elfogadása”

„A Bem utcai töltővezeték és a Maglódi úti pályázati anyagok elfogadása”

„Pécel város története könyvkiadási támogatási kérelem”

„Pénzügyi Bizottsági előterjesztések”

Tudósítás: Pécel Város Képviselő-testületének ülése határozatképtelenség miatt elmaradt.

2000. május 18. 17.00 óra
Polgármesteri Hivatal aulája
Meghirdetett napirendi pontok:

„Az 1999. évi Zárszámadás elfogadása”

„ÖNHKI pályázat elfogadása”

„A Ráday Pál Gimnázium pályázatának elfogadása”

„A Fáy András Szakközépiskola pályázatának elfogadása”

„A Bem utcai töltővezeték és a Maglódi úti pályázati anyagok elfogadása”

„Pécel város története könyvkiadási támogatási kérelem”

„Okmányiroda kialakítása”

„Pénzügyi Bizottsági előterjesztések”

„Az 1999. évi zárszámadás elfogadása”

„ÖNHKI pályázat elfogadása”

„A Ráday Pál Gimnázium pályázatának elfogadása”

„A Fáy András Szakközépiskola pályázatának elfogadása”

„A Bem utcai töltővezeték és a Maglódi úti pályázati anyagok elfogadása”

„Pécel város története könyvkiadási támogatási kérelem”

„Pénzügyi Bizottsági előterjesztések”

Tudósítás: Pécel Város Képviselő-testületének ülése határozatképtelenség miatt elmaradt.

2000. május 23. 18.00 óra
Polgármesteri Hivatal aulája
Meghirdetett napirendi pontok:

„Az 1999. évi Zárszámadás elfogadása”

„ÖNHKI pályázat elfogadása”

„A Ráday Pál Gimnázium pályázatának elfogadása”

„A Fáy András Szakközépiskola pályázatának elfogadása”

„A Bem utcai töltővezeték és a Maglódi úti pályázati anyagok elfogadása”

„Pécel város története könyvkiadási támogatási kérelem”

„Okmányiroda kialakítása”

„Pénzügyi Bizottsági előterjesztések”

„Az 1999. évi zárszámadás elfogadása”

„ÖNHKI pályázat elfogadása”

„A Ráday Pál Gimnázium pályázatának elfogadása”

„A Fáy András Szakközépiskola pályázatának elfogadása”

„A Bem utcai töltővezeték és a Maglódi úti pályázati anyagok elfogadása”

„Pécel város története könyvkiadási támogatási kérelem”

„Pénzügyi Bizottsági előterjesztések”

Tudósítás: Pécel Város Képviselő-testületének ülése határozatképtelenség miatt elmaradt.

2000. május 23. 18.00 óra
Polgármesteri Hivatal aulája
Meghirdetett napirendi pontok:

„Az 1999. évi Zárszámadás elfogadása”

„ÖNHKI pályázat elfogadása”

„A Ráday Pál Gimnázium pályázatának elfogadása”

„A Fáy András Szakközépiskola pályázatának elfogadása”

„A Bem utcai töltővezeték és a Maglódi úti pályázati anyagok elfogadása”

„Pécel város története könyvkiadási támogatási kérelem”

„Okmányiroda kialakítása”

„Pénzügyi Bizottsági előterjesztések”

Vajon mit szólnak a péceli polgárok a testületi eseményekhez?

Helyszín: Pécel, Ráday tér. Időpont: 2000. május 23. Megkérdezettek száma: 25. A válaszadók névtelenségét kérték.

- Ne tegyen fel semmilyen kérdést! Nem politizáljak és nem is vagyok tisztában azzal, hogy itt mi történik. Az újságokban úgy meg van írva, (a beszélő a szórólapon gondolt - a tudósító) egymással marakodnak, s nem tudom, kinek van igaza... jobb ezzel nem is foglalkozni.

- Nem ismerem, de nem is érdekelnek ezek a...

(a megkérdezett nagyon mérges lett)

- Egyre rosszabbodik a helyzet, mert bevétel nincs, az üléseken nem egyeznek s ahelyett, hogy vitatkoznak, több ügyet kellene megoldani és kevesebbet a bíróságra járni. Azok a dolgok, amiket nem hozzáadó emberek intéznek, nagyon sok forintot elvisznek.

- Az az igazság, hogy nem foglalkozom vele. Bár nem úgy mennék a dolgok, ahogy kellene.

- Hát vannak testületi ülések, csak nem tud-

ják befejezni, mert a polgármester elszökik.

- *Törvényellenes dolgokat mernek tenni, mert nincsenek tisztában azzal, hogy mit csinálnak. Aki tisztában van, az nem tesz. Amit egymás között művelnek, azt a maga és az én káromra teszik.*

- Összefogással többet lehetne kihozni a városból, az emberekből.

- *Néha elolvasom a szórólaponkat, de nem tudok semmit. Valószínű, hogy nincsenek döntések.*

- Régóta nincs testületi ülés, azt tudom. Valami megjelent a helyi újságban, de őszintén szólva, nem igazán érdekelnek azok a mizériák, amik az önkormányzatnál folynak.

- *Az egyik oldalról is kapunk, a másik oldalról is szórólaponkat. Az ember meg döntse el, melyik a realitás, az igaz.*

- Azt tudom, hogy nincsenek összhangban egymással a képviselők, nem értenek egyet, és ebből adódik, hogy nem is akarnak egymással találkozni.

- *Pazzi.*

- Le kellene mondaniuk, és új választásokat kiírni. Mindenki egymásra mutogat, miközben nem halad előre semmi.

- *Kettészakadt a testület. Az egész le kellene cserélni. Nem?*

- Nagyon ismerem a helyi vezetést munkáját, ugyanis az elmúlt nyolc évben majdnem minden ülést végignéztam, a mostani négyben már nem mindegyiket. Jártam azoknál a képviselőknél, akik elkezdtek az ülések szabotálását. Nincsen döntés. Nem tudnak dolgokat realizálni, mert úgy majdnem mindenhez testületi döntés kell. Arra nem bízhatnak senkit, hogy ne menjen el az ülésekre. Az a véleményem, hogy minden azért van úgy ahogy, hogy megbuktassák a polgármestert. Ez nem egy rossz buli, megmutatni az ellenzék erejét, csak az a baj, hogy most 12000 embert érint.

- *Stomorál, ami most itt van Kárára van Pécelnek.*

Mezei Ádám

A házassági vagyonközösség

Tisztelt olvasó!

Előző számunkban a házasságkötésről volt szó. Ebben a számban a házasság joghatásaival, a házassági vagyonközösséggel, illetve az ehhez kapcsolódó házassági vagyonszerzéssel foglalkozunk.

A házasságkötéssel nemcsak egy érzelmi kötődés emelkedik magasabb dimenziókba, de más, sokkal hétköznapibb következmények is létrejönnek. A legjellemzőbb következmény a rokoni kapcsolat létrejötte, ami nemcsak a „valahova tartozást” jelenti, hanem öröklési jogi következmény is keletkezik (a házastárs ugyanis leszármazó hiányában törvényes örökös). A házasság másik fontos joghatása, hogy a 16 és 18 év közötti házassafeleket jogilag nagykorúvá nyilvánítja. Ha pedig az ember már jogilag is nagykorú, minden bizonnyal fel tudja vállalni a házassággal járó jogokat és kötelezéseket. Remélhető, hogy nemcsak a Családjogi törvényben, hanem az életben is érvényre jut az alapelv, hogy a házasságban a házastársaknak egyenlő jogai és kötelezései vannak, a házasságot úgyében közösen döntenek, ugyanakkor a személyüket érintő ügyekben önállóan, de a család érdekét szem előtt tartva járnak el.

A korábbi időkben a házasságot úgyében a döntő szó ugyan a férjé volt, de emellett a feleség rendelkezett a háztartás vezetésének jogával, amely gyakran komoly vagyoni jogi ügyeket megkövetelt és jelentette. Ezek az idők azonban már elmúltak, a világ pedig megváltozott, előtérbe került az egyenjogúság a maga előnyeivel és hátrányaival. Ennek eredményeként alakult ki az a felfogás, hogy a családnak mára két egyenrangú családfeje van, akik közösen döntenek a gyermek neveléséről és a közös vagyon illetve jövedelem felhasználásáról. Mindezek persze csak akkor működnek, ha a házaspár kialakítja az esetleges konfliktusok feloldásának módját, illetve kellőképp egyeztetni tudják saját érdekeiket. Habár a Családjogi törvény mindezeket felsorolja, de inkább csak útmutatásnak szánja, a jogilag történő érvényre juttatástól pedig elzárkózik.

A házasság megkötésének nemcsak érzelmi vetülete van, hanem vagyoni jogi is. A házasságkötés, illetve az együttélés kialakít egy új vagyonformát, amit házassági közös vagyonnak neveznek. Ezzel párhuzamosan továbbra is megmarad a házaspár házasság előtt meglévő, illetve más módon megszerzett

ügynevezett külön vagyona. A Családjogi törvény szerint a házassági vagyonközösség a házasság megkötésével és az együttéléssel jön létre. Ebben a kategóriába az alábbi vagyonok kerülnek be:

- az együttélés alatt szerzett munkabérl, jutalom stb.,
- bármely házastárs különvagyónának haszna, kamata, osztaléka stb.,
- házasság alatt szerződéssel szerzett vagyon pl. gépkocsi,
- közösen kapott ajándék pl. menyasszonytánc alkalmából,
- a különvagyonból a közös vagyonba átengedett vagyon.

A közös vagyon sajátossága, hogy annak szerzését a jog 1/2-1/2 arányban „vélelmezi” a házastársak között. Ezt a vélelmet a házassági vagyonszerzés módosíthatja, amiről még szó lesz a későbbiekben.

A már említett külön vagyon kategóriájába az alábbi elemek tartoznak:

- házasság előtt szerzett vagyon, ami lehet ingó vagy ingatlan,
- házasságkötés után örökségként vagy ajándékba kapott vagyon,
- külön vagyon értékén szerzett vagyontárgyak.

Természetesen a házassági vagyonjog nem tartozik a hétköznapok élt problémái közé, és egy jól működő házasságban az is elképzelhetetlen, hogy vagyontárgyakat felcímkézzék (enyém, tiéd). A jog ugyan különbséget tesz közös és külön vagyon között, de a

hétköznapokban a két vagyoni kategória nem válik el kifejezetten egymástól (ami az enyém, az a tiéd is), mindkét házaspár egyformán használhatja a „vagyont”. Minderre a megkülönböztetésére csak akkor kerül sor, ha esetlegesen öröklésre kerül sor, vagy valamelyik házaspár külön adóssága keletkezik, illetve a házasság válsághelyzetbe kerül, és a házaspár nem kívánja a továbbiakban folytatni közös életüket.

Sajnos Magyarországon a válások száma igen magas, ez készítette a jogalkotót arra, hogy lehetőséget adjon a jegyeseknek és a házaspáraknak, hogy a közös életvitelt megelőzően előre rendezzék vagyoni viszonyait. Persze joggal kérdezheti az olvasó milyen lesz az a házasság, ahol már az elején gondolnak a végére (holtomiglan- holtáiglan?). Azonban a jogi gyakorlat nagy mértékben alátámasztja a házassági vagyonszerződés létjogosultságát. A házassági vagyoni jogi szerződést a Családjogi törvény 27. §(2.) tartalmazza, miszerint a házaspár a házasságkötés előtt, valamint a házastársak az egymás közötti vagyoni viszonyait az életközösség tartására szerződéssel rendezhetik. Ebben meghatározhatják, hogy a házasság alatt mi kerül a közös és mi a külön vagyonba. Tehát a felek egy listában rögzíthetik, hogy mi tartozik a külön vagyonba és mi nem, valamint kiköthetik, hogy a házasság ideje alatt keletkező közös vagyon nem a törvény által vélelmezett 1/2-1/2 arányban, hanem a szerzés arányában (jövedelemarányosan) vegyék figyelembe, de a felek úgy is rendelkezhetnek, hogy kimondják a teljes vagyonegyesítést, vagy minden korábbi külön és szerzett vagyon a továbbiakban közös vagyonná válik. A házassági vagyoni szerződésnek szigorú alakosság kritériumai vannak a törvény szerint, ezek a következők: csak írásban érvényes, közkirati (közjegyző) vagy ügyvédi ellenjegyzéssel. Tehát a házassági vagyonszerződés esetén nem hagyható el az ügyvédi vagy közjegyzői együttműködés.

Remélem, hogy ezzel rövid cikkkel betekintést sikerült nyújtani a házassági vagyonjog rendszerébe.

Dobrosi László

Riediger Béla:

A péceli közművek története

(készült: 1974. február)

Ivóvíz árok kiásása a Pesti úton (1964.)

Az emberi élet két nélkülözhetetlen alapszükséglete a levegő és az egészséges ivóvíz. A levegő adott. A víz szintén, de azt külön meg kell „szerezni”. Nem véletlen, hogy az emberi települések kialakulása általában patakok, folyók közelében kezdődött. Így volt ez Pécelen is, ahol a kanyargós Rákos-patak lankás, dombokkal övezett völgye igért jó települési helyet.

A vízbeszerzés egyik legrégebbi és legegyszerűbb módja ahol természetes vízforrások nem állnak rendelkezésre az ún. ásott kút. Nyilvánvaló, hogy ezt alkalmazták Pécelen is, és az így nyert vizet használták ivásra és minden egyéb szükségletre.

A tudomány fejlődésével párhuzamosan, amikor a víz kémiai összetételét már pontosan meg tudták határozni, megtalálták azt az össze-függést, ami a péceli lakosok gyakori megbetegedése és az itteni túlságosan is jódgazdag víz között volt.

A víz ezen tulajdonsága korántsem volt olyan veszélyes, inkább a víz szennyezettsége okozott sok gondot. A kutak és környékük tisztántartására kevés figyelmet fordítottak, és a szennyezett vizek szinte baktériumtenyészetek lettek, ami sok más betegség gyakran járvány szülője lett. A víz könnyen szennyeződik, ezt már a régi rómaiak is felismer-

geológus-mérnök készítette kertjében, a Baross utca vasút felőli oldalán. Pontos adatokat erről sajnos nem tudunk, de tudomásunk van arról, hogy kb. az 1930-as évek elején a vasút túlföldalán, "Indiában", ahol sok Budapesten lakó, de Pécelen nyaraló, többnyire jómódú polgár lakott, alakított egy kis részvénytársaságot. Ez a kb. 20-25 család létesített egy olyan vízművet, mely kizárólag az ő szükségletüket és kényelmüket szolgálta. Ez a magán kezelésben lévő vízmű egészen 1955-ig működött, amikor állami kezelésbe került.

Ez alatt az idő alatt a lakosság lélekszáma a főváros közelsége miatt egyre nőtt, a víz minősége pedig romlott. Az akkori állam artési kutak fúrásával próbálkozott enyhíteni a gondokon, de a megfúrt 4 kút az egyre szélesebb település miatt egyrészt a távolság miatt, másrészt mennyiségi viszonylatban sem elégítette ki az igényeket.

1963 nyarán a Hazafias Népfrent építse alatt tanácstagokból, műszakiakból és különféle szakemberekből álló csoport elhatározta, hogy az egyre növekvő lélekszámú községet, a rendkívül rossz ivóvízellátás miatt hozzásegíti egy korszerű, minden igényt kielégítő közüzemi vezetékes vízellátáshoz. Ennek legegyszerűbb módjaként a társulási forma kínálkozott.

A közművek meghatározása: „A lakosság kényelmét és egészségügyét szolgáló, közületi tulajdonban és kezelésben lévő műszaki létesítmények (pl. csatornák, víz- és gázvezeték stb.).” Magyar Értelmező Szótár 1972.

ték, és éppen ezért nem véletlen, hogy már akkor zárt rendszeren égetett kőgágy csöveken vezették az ivóvizet.

Pécelen az első ún. fúrt kutat 1912-13-ban egy Francsek nevű

Amikor a legközelebbi Tanácsülés ezen javaslatot hosszabb vita után határozattá emelte, kezdetét vette Pécel községnek egy olyan fejlődése, mely szinte iránymutatója lett az ország hasonló, elmaradt fejlődési szinten lévő községeinek.

Vízműépítés

Az események ezután már gyorsan pergettek. Megalakult a Társulató Szervező Bizottság. A Tanács megrendelte a vízmű beruházási programját, valamint 2 db mélyfúratú kút tervezését. A Szervező Bizottság sem létenkedett. A megfelelő nyomtatványok beszerzése után megkezdte az Ivóvíz Társulat szervezését a lakosság körében.

Az emberek egy része kételkedett, hogy belátható időn belül sikerül-e a Vízművet megépíteni, más része az anyagi áldozatvállalás miatt volt ingatag, de a döntő többség az első megkeresésre átlátta és értelemszerűen felfogta a kezdeményezés jelentőségét, és bízott az új társulási forma összefogó és alkotó erejében.

A lakosság 67 %-ának támogatásával 1963. november 30-án megalakult a péceli Ivóvíz Társulat, mely az alapszabályának megfelelően 60 küldötzből (tanácsi választóköreztetkekből 1-1 fő), egy 7 tagú intéző és egy 7 tagú ellenőrző bizottsági tagból állt.

1963. december hóban elkészült a Tanács által már korábban megrendelt 2 db mélyfúratú kút. Az I. számú a Baross utcában, a II. számú Paunca-féle néven ismert kút pedig az Isaszegi úton. Az egyik 150 l/p, a másik 500 l/p vízhozamú volt. Időközben a Földmérő és Talajvizsgáló Vállalat leszállította a beruházási programot, amit rövid úton a felügyeleti szerv jóváhagyott. Ezt követte a már tervezés alatt álló Vízmű

építési tervének I. része, ami tulajdonképpen a Vásártér és „India” vízhálózatát tartalmazza.

A Társulat vezetősége azért döntött úgy, hogy először ezt a részt épít, mert rendelkezésre állt a régi Vízmű 150 m³-es várhegyi tározója, és így az új hálózat nyomáspróbájához szükséges feltöltő víz is biztosítva volt. A 10.000 fős közönséget ellátó és megfelelő nyomással bíró vízvezeték-hálózat megtervezése egyébként igen komoly tervezői feladatot jelentett.

Külön meg kell említeni, hogy ezeit a községben ilyen nagy arányú, a teljes községet felelő geodéziai felmérés még nem történt. Ezért érthető volt a tervezés viszonylag lassúbb üteme. Nehezebbé a tervezést, hogy a település a községet körülvevő dombok következtében - nem közel egy szinten, hanem nagy szintkülönbségeken nyugszik. Ezért a víztárolókat úgy kellett elhelyezni, hogy a lakosság vízvételi lehetőségén kívül az előírt hatósági tűzvíznyomást is kielégítse. (A várhegyi tározó és pl. a Rákos utcai főnyomóvezeték között 60,20 m szintkülönbség van.)

Az említett szintkülönbségek miatt a magassági méretek többször ellenőrzése, szakmai konzultációk és különféle számítások egybevetése után született a döntés. A község déli részének biztonságos vízellátása érdekében szükséges arra az oldalra egy teljesen különválasztható és az előbbinél 19,40 m-rel magasabb szintre építendő újabb 150 m³-es medence. Ez a Református temető felett épült meg. Feltöltését a Maglódi úton megépült átemelő-telep végzi.

Ugyancsak komoly tervezői elmeilyültést igényelt annak a problémának a megoldása, mely az egymástól elég távollevő kutak, a két különböző szinten elhelyezett tárolók, valamint az átemelő-telep együttes működését, de talán a még ennél is fontosabb, a működést központi helyen történő ellenőrzését szolgálta. Ezen igények kielégítésére az első alternatíva szerint egy ultrarövid hullámú adóvevő berendezés adott volna jelzést a tározóktól, és a jelzésektől függően lehetett volna az egyes kutakat kibekapcsolni. E megoldást a Társulat műszaki szakemberei nem tartották elégségesnek.

Ekkor megrendelték egy MÁV Integra rendszerhez hasonló szinte 100%-os üzembiztonsággal rendelkező távirányítási berendezés tervezését. Ennek lényege a következő: minden kút, mindkét tározó és átemelő-telep földre fektetett többér kábellel össze van kötve

a központi irányító épület kapcsolósorozatának vezénylő pulzával. E pulton minden objektumnak külön kapcsolója, ellenőrző lámpája, valamint 2-2 nyomógombja van. Ezen kívül mindkét tározónál be van építve 1-1. ún. „Aquatic” berendezés, mely a medencék mindenkori vízszintjét jelzi a központba. A már említett kútkapcsolóknak két állása van: kézi és automata kapcsolás. Attól függően, hogy melyikre van állítva, a medencékben mutatott vízszintnek megfelelően vagy automatikusan kapcsolja az egyes kutakat, míg a medencék meg nem telnek, vagy ha éppen tele van, akkor ugyanígy automatikusan kikapcsolja. A „kézi” jelzésnél természetesen a központi ügyeletnek kell 1-1 gombnyomással bekapcsolni az egyes kutakat.

A tározókba feltermelt víz egyszerű gravitációs úton, a mindenkori hidrosztatikai nyomásnak megfelelően jut a fogyasztókhoz.

A hálózat építés ténylegesen 1964. március 23-án indult meg a Budapesti ÖVF Vízgépészeti Vállalat kivitelezésében. Mivel a vállalat a földmunkát nem vállalta, ezért a Társulat felvett 15 fő bologói kubikust, akik az árokásást végezték.

1964. augusztus 20-án, az Alkotmány ünnepén az épülő Vízmű I. Vásártéri szakaszának kb. 10 km hosszú ünnepélyes ideiglenes üzembehelyezése megtörtént. Az alapszabálynak megfelelően minden ingatlan tulajdonos, aki ezt kérte, az utcájában megépült gerincvezetékkel egy időben az ingatlanjára is megkapta a bekötési lehetőséget.

A kivitelezői munka annyira meggyorsult, hogy tervező alig tudott lépést tartani a tervszolgáltatással.

A Vásártér után az I-II. sz. kőthoz épült meg a gerincvezeték, mely kutak 1964. decemberében kezdték meg az üzemszerű, folyamatos működést.

1965-ben a hálózatépítés mellett elkezdték építeni a 2x150 m³-es víztározót, valamint az átemelőtelepet. Megfúrták a III. sz. Isaszegi és a IV. sz. Rét utcai, valamint az V. sz. Vásártéri kutakat.

Még ebben az évben megkezdődött a Petőfi út sarkán lévő központi vízmű-épület építése, valamint a távvezető kábelek fektetése.

1966-ban a fenti munkák folytatásán kívül elkészült a VI. sz. Rét utcai kút is.

A Vízmű építése tulajdonképpen 1967-ben befejeződött.

Elkészült:

- 44.456 fm gerinc- és bekötővezeték
- 2.132 db házi bekötés
- 73 db közkút
- 43 db tűzcsap
- 6 db mélyfúrató kút

1968-ban, mivel a kutakból kitermelt víz a sajnálatosan rossz geológiai adottságok miatt nem látszott elégségesnek, a Társulat megfúrtatta még a VII. sz. kút is az uszoda területén.

A hét kút ösztermelése így maximálisan napi 1.200-1.300 m³ körül mozog. Nyári csúcsfogyasztás idején sajnos ez sem elegendő, mert a magauháiban fekvő területek már nem kapják meg a szükséges mennyiséget. A normális napi vízfogyasztás egyébként 500-700 m³ között mozog.

A Vízmű és a központi irányító épület ünnepélyes átadása 1967. november 11-én történt.

Folytatjuk...

Épül a Vízművek központja a Petőfi utcában (1966.)

Az elkészült épületet 1967. november 11-én avatták fel

A Péceli Vízmű Kft. jelene

- Küzdötten viharos időkben érkezett Pécelre. Mésélne hivatalba állásáról?

- 1998. december 14-én léptem munkába. Valóban cirkuszokkal történt a váltás. Elődömet már 1998. júniusában a képviselő testület felmentette. Az akkori képviselő-testület ennek a határozatának nem tudott érvényt szerezni egészen 1998. december közepéig, amikor a tulajdonos rendőri erővel elfoglalta a Vízművet. Én ilyen körülmények között vettem át a vezérést. Az akkori jegyző és egy képviselő jelenlétében történt az átadás-átvétel. A fogadtatás, ami engem itt ért, nem volt örömteli. Annnyira azonban ismertem a dolgokat, hogy erre számítottam.

- Milyen gazdálkodási eredményeket kapott örökségbe?

- A '98. évi mérleg megvonásakor szomorúan tapasztaltam, hogy több mint 7 mFt alaptervekenységi veszteséggel zárt a cég. A cégeredmény 5-6 mFt közötti végeleges veszteséget mutatott. Zűrés gazdasági szituáció volt. A tevékenység nem csak a gazdálkodási adatokkal mérhető. Mivel szolgáltató cég vagyunk, a lakosság a szolgáltatás minőségén mér bennünket, míg a tulajdonos a gazdálkodási eredményén keresztül.

A közszolgáltatást főn kell tartani. A lakosság azt szeretné, hogy minél kisebb pénzből, minél magasabb színvonalon. Ez ma és így nem megy. A vízdíjhoz ma állami támogatást senki nem ad.

- Korábban dolgozott-e hasonló beosztásban?

- Egész életemben a vírgazdálkodással foglalkoztam, és gazdasági mérnök is vagyok. Válságmenedzselést már koráb-

ban is végeztem, ez a feladat sem volt ismeretlen számomra.

- Megfelelőnek találja-e a péceli vízhálózat mai állapotát?

A '60-as években Pécel infrastrukturális fejlettség tekintetében még a fővárost is lekörözte. Minden tiszteletet megérdemelnék az elődök, külön nagy tisztelettel adózom Bacsoni úrnak, ő volt ennek a társulatnak a motorja, a szíve. Ez a '60-as években volt. Időközben elélt 40 év. Bizonyos fejlesztések történtek, de az alapközmű-ellátottságunk azóta a földben van. Rekonstrukció soha nem történt.

Az elmúlt évben korszerűsítettük a vízellátás központi irányítását. A PVCSEV időkben igen modernül kiépített vezérlőtermet alakítottak ki. Ez kábeleken keresztül tartotta a kapcsolatot a kutakkal és a tározóval. A technikai fejlődés ezt ma már túlhaladta. Sikeresült kiépítenünk egy új számítógépes rendszer alapjait. Az információt most rádióhullámok juttatják el a központi számítógéphez. Ezzel pontosabb adatokat kapunk a pillanatnyi állapotról, valamint az elmúlt időszak változásai is nyomon követhetők és tárolhatók. Ennek a rendszernek a teljes kiépítésén dolgozunk.

- Milyen színvonalú vízellátás várható a jövőben?

- Ugyanezt kérdezték már egy lakossági fórumon is. A lakosságnak az igazságot kell megmondani. A 40 évvel ezelőtti beruházások az akkori szintnek megfelelőek voltak. A lakosok száma kb. a mainak a fele volt. Az akkori kiépítettség a fejlődést figyelembe vette.

Avíz az élet alapja. Ezt tudjuk mindannyian. Ma már természetesnek vesszük, hogy kinyitjuk a vízcsapot, és hozzájutunk a szükséges vízhez. Minden pécelit érintő kérdés, hogy a jövőben is ilyen egyszerűen, problémamentesen juthatunk-e vízhez. A kérdéssel a Péceli Vízmű Kft. ügyvezető igazgatóját, Dr. Vida Gábor okl.

Ezeket ma már túlhaladtuk. A tározók kapacitása, a töltővezetékek átmérője már régen túlhaladott. A meglévő csőhálózat hidraulikai viszonyai a mai megnövekedett vízigényt egyre nehezebben tudják kielégíteni, ezért van az, hogy sokszor homokos, üledékes a víz. A tározókapacitás szűk volta miatt a kutak kapacitását sem tudjuk teljesen kihasználni. Két kutunknál relatív magas a víz vastartalma. Vastalanító megépítése is szükséges lenne, de legalább ilyen szükség lenne egy 500 m³-es új tározó megépítésére is. Tudjuk, hogy mit kellene tenni, de sajnos az anyagi lehetőségeink korlátozottak. Egy tározókarbantartás esetén a töltés közbeni fogyasztást nem tudjuk kompenzálni, tehát vízhány lép fel.

Szeretném, ha a lakosság megértené, hogy mi szolgáltatók vagyunk, az a feladatunk, hogy ezt a lehető legjobban végezzük. De annyi elmaradásunk van a múltból, hogy egy év alatt itt nem lehet csodát tenni.

- Honnan tudnak pénzt szerezni?

- Mi mindent követünk, hogy a veszteséget csökkentjük, megpécig oly módon, hogy a dolgozók kapacitását még jobban kihasználjuk. Ez azt jelenti, hogy igyekszünk elvállalni olyan - tevékenységi körünkbe illő - megbízásokat, melyeket az alapszolgáltatás folyamatosságának biztosítása mellett el tudunk végezni. Így jutunk többletbevételhez.

A tavalyi év végén 2000-re állami támogatásból a víz- és csatornarekonstrukcióhoz 64,5 mFt pályázati díjat sikerült megnyerni, és ezzel a lehetőséget arra, hogy a lemaradásból valamit behozzunk. Ennek sajnos feltételei

vannak.

Alapfeltétele az, hogy csak rekonstrukcióra lehet ezt az összeget felhasználni. Szigorú elszámolást kell vezetni, az összeget elkülönített számlán kell tartani. A másik feltétel, hogy a víz- és csatorna-díjakat a Tárcaközi Bizottság által megszabott 370 Ft + ÁFA szintre kell köbméterenként emelni a jelenlegi 260 Ft-ról.

A lakosságnak is tudomásul kell venni, hogy a költségárfányos díjletelek előbb-utóbb bevezetésre kerülnek. Vagy megfizetjük a szolgáltatás árát, vagy ha összeomlik a rendszer, akkor nincs más megoldás, mint a szakaszos vízszolgáltatás.

Én a magam részéről kényszerpályán vagyok. A lakosságot megértém, mert magam is fogyasztó vagyok. Ez azonban nem ment föl az alól, hogy a tulajdonos felé ne mondjam el a meglévő problémákat. (Hogy a tulajdonos ezt hogyan kezeli, ez más téma.) A tulajdonos szintén kényszerpályán mozog, mert köztudottan nincs pénze, nincs abban a helyzetben, hogy a vízmű számára az általa megállapított rossz díjletelekből származó veszteséget kompenzálja. Ezért nem teheti meg, hogy rossz rendeleket alkot. Ezzel saját tulajdonának az értékvesztését és tönkretételét támogatja. Tudom, hogy ez politikai kérdés is. Én mindent megérték. A lakosság megérti-e majd, ha nem fog vizet kapni?

- A beérkező vízzel mosunk, mosogatónk ... a vízből szennyvíz lesz. Vannak a szennyvízzel is problémák?

- Ez tevékenységünk másik sarkalatos pontja. Régen épült a szennyvíztelep is, ami a mai kor követelményeinek nem felelt meg. A vízművet éveken keresztül jelentős szennyvízbírsággal sújtotta a Környezetvédelmi Felügyelőség. Maga a telep a mennyiségi elvárásoknak nem felelt meg.

Az önkormányzat elhatározta a rekonstrukciót. A Purátor technológiáját választották ki. A rekonstrukció (kb. 150 m²-os beruházás) elindult, miközben üzemeltünk. A technológia, a próbázem végén már látjuk, szépen megfelel az elvárásoknak. A kibocsátott víz bevezethető a Rákos-patakba. Feltehetően a szennyvízbírsággal ezentúl gondunk nem lesz. Napi 2000-2500 m³ szennyvíz fogadására vagyunk képesek, ez nem kis mennyiség.

A magas tisztítási hatásfokot természetesen magasabb költségekkel érjük el. Összefüggés van a szennyvízkezelés költségei és a díjletelek között. Kb. 100 %-kal megnőtt az elektromos igény. Az új technológia modern, folyamatos üzemet igényel, folyamatos emberi

felügyelettel. Hiába gépi irányítású minden, áramkimaradások esetén a számítógép leállítja a rendszert, de nem indítja újra. A telepet rövid idő alatt előnti a szennyvíz, ha az indítást a személyzet nem végzi el.

- Mekkora Pécel csatornázottsága?

- A csatornázottság kb. 70-80 %-os. 32 utca nincs Pécelen csatornázva. Vannak utcák, ahol a csatorna elkészült, de akad olyan ház, ahol nem tudnak rácsatlakozni, mert a csatornagerinc magasabban van, mint a kifolyójuk. Ezért a Vízművet teszik felelőssé. Ez azonban nem a Vízművön múlik. Pécel adottsága rendkívül érdekes. Az utcák vezetése majdnem mindenhol magasabban van, mint a házak (különösen az egyik oldalra igaz). Aki a csatornát tervezi, annak adott költségvetési összegből kell megoldania a feladatot: vagy minden házat be tud kötni, de akkor le kell menni esetleg 6 méterig is, így kisebb területet tudunk csatornázni, vagy a megnövekedett költségek miatt nem mennek le a szükséges mélységig, akkor viszont az ismert problémák jelentkeznek. A problémás eseteket meg lehet oldani, de annak költsége van.

- Van-e rá lehetőség, hogy minden péceli ingatlan be legyen kötve a csatorna-hálózatba?

- Mára eljutottunk odáig, hogy az önkormányzatnak nincs pénze csatornát építeni. Méterenként ma min. 12.000 Ft a csatornaépítés költsége (közművesített, útburkolattal ellátott utcában még magasabb). Ez horribilis összeg. Ilyen költségek mellett ma már 200.000 Ft fölött van az egy ingatlanra jutó csatornaépítési költség.

- Ez azt jelenti, hogy 5-10 éven belül a még csatornázatlan területekre nem jut el a csatorna?

- Én ilyen messzire nem látok el. Ismerve a mai helyzetet, belátható időn belül önkormányzati vagy vízműves beruházásban csatornaépítés nem történik. Inkább látok lehetőséget arra, hogy lakossági összefogással, ún. közmű-társulat alapításával történjenek csatornaépítések. Például az ipari park közmű-vesztését közműtársulati összefogással tervezi elvégezni a telkeket értékesítő SIMEX Kft. A pénzügyet erre hitelt biztosít, amit a társulat tagjai vesznek fel. Ilyen módon szabad a gazda. A jelenlegi szennyvíztelep kapacitása Pécel teljes csatornázottságát fogadná tudja. Sőt a bővítésre is van lehetőség.

- Az ilyen társulásoknak milyen segítséget tudnak adni?

- Ami a cég szakmai tevékenységi körén belül esik. A helyi közművek állapotát

ismerjük, vállalkozunk a tervezésre, kivitelezésre is.

- Van-e még valami, amiről nem esett szó?

- Én nagyon örülök, hogy beszélhetek a dolgaimról, mert nem nagyon kérdeznék, és nincs módom arra, hogy ezekről a lakosságot tájékoztassam. A lakosság tájékoztatása - még akkor is, ha a hírek nem túl jók - véleményem szerint kötelező.

Megoldandó problémánk 2000. május végéig a fogyasztói szerződések megkötése. A szerződések már a nyomdában vannak, rövidesen eljuttatjuk mindenkihez.

Ügyfeleink számára nyitva az ajtó. A hét minden napján fellelhetőnek bennünket az ügyfélforgalmi irodában, a Petőfi utcában. Minden hozzánk forduló panaszával foglalkozunk, és igyekezünk azt megoldani. Mivel szolgáltató cég vagyunk, számomra és munkatársaim számára is nagyon fontos, hogy ügyfeleink elégedettek legyenek.

A vízzel is és a szennyvízzel is van tehát gond Pécelen. A problémák egy része talán megoldódik hamarosan, de azért még van tennivaló bőven. Természetesen a jövőben is szívesen beszámolunk a változásokról, és bíznunk benne, hogy ezek között csak örömhírek lesznek.

Apróné Orosz Margit

A Péceli Vízmű

ügyfélforgalmi irodájának
nyitvatartása:

Hétfő	9-18
Kedd-Csütörtök	7-16
Péntek	7-12

**HIBA VAGY CSŐTÖRÉS
ESETÉN**

munkaidőben
a 452 - 020 és a 455 - 762;

munkaidőn kívül
a (06-30) 942-6364 készenléti
telefonon lehet bejelentést tenni.

M0-ás gyűrű

Interjú Garádi Istvánnal a Pest Megyei Önkormányzat közlekedési tanácsnokával

Magyarország területe 93 030 km². Ezen a területen jelenleg 30 000 km országos, 76 000 km helyi és 53 000 km magánút található. Ez vajon sok vagy kevés? Vajon javíthat-e a péceliek közlekedési lehetőségein az M0 autópálya továbbépítése? Kérdéseinkkel Garádi Istvánt kerestük meg, aki a Pest Megyei Önkormányzat közlekedési tanácsnoka.

– Mi jellemzi a főváros és környékének útjait? Minden út oda visz, ahová kell?

– Tudjuk, hogy elég szerencsétlen módon, különösen Trianon után óriási nagyságú duzzadt a főváros lakossága, ezt az ötvenes években még mesterségesen is tovább növelték. Hazánk lakosságához képest egy nagy vízfejlet rendelkezik ez az ország, és mindent csak Budapesten lehet elintézni, és mindent csak Budapesten tudunk megoldani. Így hát mindenki fű akar juttatni a fővárosba, közdton, vasúton egyaránt. A sugaras szerkezetnek ez is az oka talán, meg hát az a híd szerep, amit a főváros ellát az Alföld és a Dunántúl között.

Már a múlt században felvetődött, de igazából a század harmincas éveiben indult el egy olyan gondolat, hogy az országnak ezt a sugaras úthálózati szerkezetét valamilyen szinten a főváros körül el kellene tudni vezetni.

– Milyenek Pest megye útjai?

– Az 50-es évek óta komoly probléma, hogy az agglomerációban a fejlesztések folyamatosan elmaradtak. Ma ezek a Pest környéki települések rosszabb helyzetben vannak, mint a keleti régió, ahol szinte elképzelhetetlen, hogy földút van egy településen. Itt 8-10-20 ezres települések tele vannak földúttal, ez persze igaz a főváros külső kerületeire is: a XV. és a XVI. és a XVII. kerületekre egyaránt.

Soha senki nem foglalkozott ezzel a régióval, a főváros és a megye folyamatosan egymásra mutogattak, ilyenformán ezek a települések elmaradottabbá váltak, mint az ország más területén lévő települések.

– Mikor vetődött fel az M0 gyűrű gondolata?

– A főváros hajdani tervezői nagyon ügyesen és szépen alkották meg a várost. Tulajdonképpen több száz évről előre gondolkodtak, így jött létre a mai Nagy-

körút, aztán pedig kialakult a Hungária gyűrű, ami tulajdonképpen a mai napig sincs befejezve, hiszen ennek a budai része egyáltalán nincs kész.

Sok küzdelem volt a 90-es évek elején a megyei önkormányzat illetve a megyei települések és a főváros között. A főváros szeretne volna, ha az M0-ás egy városi autópálya lenne. A megyei települések viszont azt szerették volna, hogy a főváros határában, jórészt megyei területen vezessen ez az út. Ezzel az agglomerációban lévő településeket próbálta egy kicsit felfejleszteni.

Az M0-ás gyűrűről tulajdonképpen a rendszerváltás körül kezdett épülni, de a pesti oldalán az építés nem folytatódott. Tudjuk, hogy 1993 óta ez az autópálya az M5-ös autópálya ér véget, az M1-est és az M5-öst köti össze. A folytatása nem épült meg.

– Hogyan folytatódna tovább?

– Nem a jelenlegi végpontjáról, az M5-östől indulna. A tervek szerint az építkezés 2001. második felében kezdődik majd meg, az 51-es út csomópontjában lesz egy új elágazás Vecsés irányába. Egyidejűleg meg kell építeni a 4-es elkerülő utakat, Vecsés és Üllő rendkívüli módon szenved a 4-es út forgalmától. Az M0 keleti szakasza első fázisban a 4-es út elkerülő szakaszáig épülne meg.

– Van-e jóváhagyott terv a folytatásra?

– A főváros képviselői és a megyei települések polgármesterei 1993-ban Gyálon megállapodtak, hogy hol menjen az M0-ás. Az elfogadott variáció az ún. „C” változat. Gyál és Vecsés között kerül meg, Maglód és Ecsér között, Pécel és a főváros között megy tovább Gödöllő irányába. Ez volt a megállapodás.

– Nem érvényes már az 1993. évi megállapodás?

– Északi irányban van egy nagyon problémás terület. Csömör és Árpád-föld között vita van arról, hogy hol menjen a nyomvonal. A közhasznúsági törvény hiánya miatt 30 árpád-földi család meg tudja akadályozni a nyomvonal kijelölését, amit a politika még jobban feltüpiroz. Az utóbbi

választásoknál ez komoly programként jött elő, hogy az árpád-földi családokat meg kell védeni az M0-ástól. Meggyőződésem, hogy a járható út a keleti kártalanítás, amikor még azt is megfizeti, amivel valaki kötődik a szülői házhoz, amit emiatt el kell hagynia. Mindenképpen nemzetsz, hogy 30 család meg tudja akadályozni Csömör és Árpád-föld között egy főútvonal vezetését.

– Csak itt vannak problémák?

– 1993-ban megegyezés született tulajdonképpen egészen Péceligarról, hogy hol megy majd az M0. Nygyon-nagyon szomorú voltam, amikor kb. 3 héttel ezelőtt egy konferencián vettem részt, aminek pontosan az M0 továbbépítése volt a témája, és azon hallottam először, hogy a XVII. kerület egyik társadalmi szervezete, a RÁVISZ megtorpedozza, hogy az M0 keleti szakasza oit épüljön meg, ahol ezt tervezték a „C” variáns szerint. Ez a szervezet az M0-ást Győrúró és Mende között elvezetve, Pécelt kívülről érintve szeretné elvinni. Az elfogadott „C” variáns alig néhány száz méteren értené a XVII. kerületet, jórészt Pest megyében és a város határára megy ez az út, de van egy kis szakasz Pécel térségénél, ami a kerületet viszonylag közel érintené.

– Mi a hatóság álláspontja ezekben a problémás esetekben?

– A minisztériumnak az álláspontja nagyon egyszerű volt ezen a konferencián, amennyiben a XVI. és a XVII. kerület közbeszól, nem is foglalkozunk az egészsel, csak a 4-es útig. Nem hozzák fel a 31-esig, mint azt tervezték. Éz igen nagy problémákat fog jelenteni Pécelen is és az említett kerületekben is a megnövekvő forgalom miatt.

Én ilyen módon üzennék a XVII. kerületieknek, kérem őket, hogy gondolják meg ezt az akciójukat. Az M0-ás soha nem fog Győrúró és Mende között megépülni. Ekkora kerületől soha nem fog tenni. Az akciójuk esetleg arra lesz jó, hogy az M0-ás csak a 4-es útig fog megépülni, és minden forgalom rázúdul majd részben a XVII. kerületre, részben pedig Pécelre. Ezt meg kell akadályozni, össze kell fogunk

pécelieknek, XVII. kerületieknek, XVI. kerületieknek és csömörieknek azért, hogy az M0-ás minél hamarabb megépülhessen.

- Miért nem fogadható el a tervezet vezetőök javaslata?

- A szakma ezt indokolatlannak tartja, ugyanis minden kerülő millárdokat jelent. Tudjuk, hogy az autópálya-építés hatalmas költség, százméterenként is horrorbilitás összeg, tehát itt néhány kilométer többletnek is nagyon nagy a gazdasági jelentősége.

Azért sem mindegy, hogy mennyire „kinn” megy az M0-ás, mert minél tovább vezetjük el, annál nagyobb ívet kell megtenni az autósoknak. Ha túl nagy ez az ív, inkább választják a jelenlegi budapesti útvezetéseket, ezzel, pl. a XVI. kerület sem járna jól, mert továbbra is a Kerepesi íton zajlana a forgalom a hidak felé. A Kucorgónál vagy a rákoscsabai vasúti átjárónál továbbra is megmaradna a forgalom, vagy tovább növekedne, mert megpróbálnák ezt a nagyon nagy ívet átvágni a gépjármű-tulajdonosok. Ezt el kell kerülni.

A lehető legjobb a már tervezőszalonon lévő „C” variáns szerinti változat lenne. Én azt hiszem, hogy a politikásoknak teljesen másfelől kellene megközelíteni a problémát, csakis szakmai érveket kellene felsorakoztatniuk.

- Léteznek előírások egy új építéséről?

- Az ügyi törvény pontosan meghatározza, hogy milyen szakhatósági eljárásokat kell lefolytatni, hogyan kell megtervezni egy utat. A demokrácia gyermekbetegsége ami jelenleg tapasztalható, hogy civil szervezetek meg tudnak akadályozni egy ilyen nemzetgazdasági szinten is jelentős beruházást, ami a térség településeinek nagyon fontos. Azt gondolom, hogy a civil szervezeteknek a véleményét meg kell hallgatni, a lehetőségekhez képest úgy kell alakítani a terveket, hogy azok a legjobb variációban készüljenek el, de hogy legyen 40 km-rel hosszabb a tervezett út, azt senki nem fogja elfogadni. Én úgy gondolom, kompromisszumra van szükség. Lehet 100 m-eken belül variálni, de plusz 40 km-es kerület nem lehet épp ésszel elvárni egy autópálya-építés kapcsán.

- Mik egy megépült új út előnyei?

- Én azt hiszem, hogy a XX. század végén, a XXI. század elején legalább akkora szerepe van az autópályáknak, mint amilyen a múlt században, az 1800-as évek végén, a Kiegyezést követően a vasútnak volt. Ma oda telepszik ipar, raktárházak és egyéb, ahol ilyen autópálya van. Meg kell nézni Gödöllőt, a Sony nem a vasút mellé telepedett, hanem az autópálya mellé épült. De számos példát tudnék mondani az M0-ás kapcsán is: Dunaharaszti például óriási mértékben felfejlődött, raktárházak nőttek ki a földből, munkalehetőséget jelentve az ott élőknek, és számos fejlődési lehetőséget a települések önkormány-

zatának, hiszen az ott végzett iparüzési tevékenység természetesen adófizetési kötelezettséggel jár. Ilyen formában a települések ezáltal gazdagodnak.

- Hátirányai is vannak egy autópálynak?

- Természetesen az autópályáknak vannak hátulütői is, vannak problémái, is, nő a zajterhelés, esetleg a légszennyezés is a környéken. Erre vonatkozóan nagyon szigorú szabványok vannak és a környezetvédelmi szakhatósági eljárások is nagyon szigorúak. Nem adnak engedélyt a szakhatóságok olyan területre, ahol komoly természeti értékek vannak, vagy pedig az ott élőknek az életkörülményeit igen jelentős mértékben negatívan befolyásolja egy autópálya építés.

- Az M0 a tervek szerint a fővárost öleli körbe. A csatlakozó utak tervei is készen állnak?

- A pécelieket érintő komoly probléma a Gödöllő-Isaszeg átkötés. Mint tudjuk, a forgalom nem szereti a nagyon nagy kerületeket. Semmiképpen sem célszerű a teljes forgalmat az M0-ról az M3-ra úgy csatlakoztatni, hogy a jelenlegi főt csomópontban visznek fel minden forgalmat, hiszen ez az ív teljesen a főváros irányába fog mutatni, holott a forgalom egy része az M3-on a keleti országrész irányába szeretne továbbhaladni. Ezért Pécel-Isaszeg-Gödöllő között egy ún. átkötő szakaszt terveznek a szakemberek. Ennek a nyomvonala még nem tisztázott, tízféle változat van, hiszen Gödöllőnek és Isaszegnek s a vízhozását érinti a nyomvonal, és van egy természetvédelmi terület is erre. A szakemberek azon fáradoznak, hogy ez az út a lehető legopti-

málisabb helyen menjen, az érintett városokon kívül. Ez a jelen képfelvezetés szerint csak 2x1 sávban (pülne meg, ugyancsak 2x1 sávban folytatódna az M0-ás út Csömör irányába).

- Mi az ön személyes véleménye az M0 keleti szakaszával kapcsolatban?

- Úgy gondolom, nagyon fontos az, hogy a térség települései egy akaratú álljanak ki az építés mellett, ha azt mondják, nem akarjuk, jó érv arra, hogy a kormány ezt az építkezést egy bizonyos ponton túl ne végezze el. „Kérem, az ott élők nem akarják.” Holott szó sincs arról, hogy az ott élők nem akarják, hanem néhányszor, lehet, hogy egyéni érdekből, vagy egy kisebb közösséget képviselve úgy gondolják, hogy ott ne épüljön autópálya. Hi ez az érdeklődés nagyságrendekkel kisebb, pl. a lakosság 1 százaléka nem akarja, akkor azt sajnos figyelmen kívül kell hagyni, mert a demokrácia a többségnek az akaratát képviseli. Őva intek mindenkit attól, hogy most az M0-ás ellen akcióba kezdjen, mert ez csak még nagyobb forgalmi problémákat, gondokat fog okozni a térségben, olyanokat, amiket ma még ki sem tudunk számítani.

A fentiekben Gardál úr véleményének adottunk helyet. Természetesen az érintett budapesti kerületek álláspontjára is kíváncsiak vagyunk, ezért az érintett XVI. és XVII. kerület önkormányzatának megkérdeztük lapunkat. Ha véleményüket megírják nekünk, akkor azt a következő számban közölni fogjuk. Kíváncsiak vagyunk a fejleményeket.

Apróné Orsz Margit

Forrás: Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium
Tájékoztató a Budapest körüli M0 gyűrű átvezetési és előkészítő munkái szakaszáról.

Könyvtárunkból válogattunk

Először is újságot, folyóiratot, hiszen vagyunk néhányan, akik állandó időzavarral küszködünk, mégis naprakészek szeretnénk lenni tudományból, művészetből, közéletből, s hajlamosak vagyunk egy-egy testesebb könyv láttán magunkban megjegyezni, hogy trójk nyílván egyéb gaztetre is képes.

A kölcsönzésre szánt sajtótermékekből (közel 50féle periodikum) most csak néhány lelkiifurdalás-csökkentőt ajánlunk:

A **História** c. folyóirat legfrissebb számából Glatz Ferenc ezredvegi jegyzeteit ajánljuk. Az ezeréves magyar államról ill. tanulmányokat sok illusztrációval az ezredvegi Kínáról, Japánról, Indiáról.

A **Rubicon**ból történelemtanároknak, diákoknak egyaránt ajánljuk a Felvételi adattár I-III. részét, valamint a Millenniumi arcképcsarnok tematikus számaint.

MEGJELENT

Egely György: Tiltott találmányok című könyve. „Ez a könyv az évekkel ezelőtt megjelent *Tiltott találmányok*-nak egy jelentősen bővített kiadása.

Miért kell foglalkozni tiltott találmányokkal? Egyáltalán vannak-e tiltott találmányok? Mire az olvasó a könyv végére ér, határozottan tudni fogja, hogy igen, vannak tiltott területek, vannak tiltott találmányok, és ezek talán sokkal érdekesebbek, mint az, ami engedelgyeztet. " ára: 1680.- Ft

Déry Tibor: Két asszony - Szeretlem - Niki három kisregény

A klasszikus magyar írók a ma felnövekvő generáció alig- esetleg a művelőiből régebben készített filmek révén ismeri. E kötetben a híres kutyaregény mellett még két

Az irodalmi lapok közül azért emelnénk ki a **Tiszatjat**-ot, mert egyéb érdemein túl a Diákmellettkéteben rendszeresen jelentet meg kitűnő segédanyagot az érettségire, felvételre készülőeknek (januárban Pilinszkyról, februárban Csóóri Sándor költészetéről, márciusban Petőfiről).

S most lássunk néhány könyvet is (a válogatás bevallottan szubjektív)!
Televízió és agresszió - A cím sokat mond, s ha azt is tudjuk, hogy a kötet a gyermeknevelés tárgykörében íródott, akkor ehhez nem kommentár kell, hanem néhány szabad óra, kis elszántág szülő és pedagógus részéről. Hátha lehet tenni még valamit. Vekerdy Tamás könyvei - **Kamaszok körül, Kicsikről nagyoknak, Kérdezz! Felelek...: Gyerekekről felnőtteknek** - szintén a gyermekkor gondjait próbálják szemügyre venni úgy, ahogy azt a gyermek éli át a családban, az iskolában és az iskolán kívül.

Azt adja át nekünk, amit ő is a mestereitől - **Karácsony Sándortól és Rudolf Steinertől** - tanult: „...aki gyerekek közt akar élni és hatni, annak nem tudósna, hanem művésznek kell lennie, legalábbis abban az értelemben, hogy az adott pillanatban teljes személyiséggel helytáll és ihletetten improvizál, rögtönöz. Erre

olyan kisregény kap helyet, amely ember-ségre, jóságra, az egymásra utaltságra nemes eszményre, annak gyakorlására mutat jó példát a remek irodalom olvasása közben. ára: 1200.- Ft

Dr. Peter J. D'Adamo - Catherine Whitney: Az ABO terv - Táplálkozzék helyesen, a vércsoportjának megfelelően. Hitték volna, hogy egész életünket, egészségünket ősidők óta meghatározza az, milyen a vércsoportunk?

Sok furcsának, hihetetlennek tűnő, ám forradalmian új tudományos eredményről olvashatunk ebben a könyvben. Induljunk el egy ősi rejtély nyomában!

ára: 2100.- Ft

KOZELSI KÖNYVESBOLT CD és KAZETTA Pécel, Rákoss út 18.
Nyitva: hétköznap 10-17.
szombaton 9-13.

csak akkor lehet képes, ha intuitív, művészi felismerések is vezérik. Mindnyájunkban ott él ez a lehetőség - csak gyakorolnunk kell, élnünk kell vele."

Ezer jó fű - A divatossá vált természetgyógyászatnak köszönhetően biztos állíthatjuk, hogy a gyógynövények számát csak a róluk szóló könyvek száma haladja meg. Dr. Bukovicszky Julianna könyve ezek között úde színtölt - mondhatnánk. A szó szoros értelmében azonban ez nem igaz, ugyanis egyetlen kép sincs ebben a karcsú kötetben. Ez azonban nem is hiányzik, hiszen valljuk be: a jól-rosszul sikerült rajzok sosem segítettek, inkább csak zavartak minket a növények felismerésében, s még a bátrabbak sem mertek teáforzni a színes fotók alapján begyűjtött növényekből anélkül, hogy ne nézetek volna át legalább egy biológus tanárát.

Ez a kis kötet valós élményeket ír le lendületes, meggyőző mondatokkal, s kimaradnak ugyan az egzotikus növények, a nehezen beszerezhető, drága csodaszerek, de helyet kap a kövirózsa, a rozmaryng, s a szerző megtanítja gyógynövényként tisztelni a burgonyát, a káposztát, a kukoricát. Ha esetleg szerveződik egy gyógynövénygyűjtő kirándulás szakember vezetésével Pécel környékére, vigyük magunkkal! Ezután, ha tényleg be tudunk húzódni egy csöndes sarokba, ahol csak az olvasólámpa világít, s gyerek, háztartás, kutya, macska nem háborgat, akkor vegyük elő Závada Pál **Jadviga pírna** című regényét, s élvezzük, hogy a varázslatos elbeszélés hatására kiismulnak az idegeink.

Kiss Judit

Szabadság napja

Gödöllő,

2000. június 24. szombat

Nemzetünk szabadságvégét és függetlenségét immár 10. alkalommal ünnepeljük Gödöllő város szervezésében. Pécel város családjait szomszédvárosi vendégszerettel várják az ünnepség szervezői.

2000. június 5.
11 éves az ESE
Történet években és képekben

Az építések története elkezdődik:

1990. november 2. Pécel Határ u. 9.
 Az első felépített ház

1991. június Pécel „Rózsadombja”,
 és az "ESE épületének" helye

1991. augusztus 14. Holland fiatalok
 és az "ESE ház"

1992. november

1993. szeptember

1994. november

folytatjuk...

Kik rendezik napjaidat? Kötelességeid vagy vágyaid szerint tervezhetsz?

• Valójában a minap fogalmaztam meg magamnak, hogy én a kötelességeim rabja vagyok. Én igazán az életemben szórakozni nem tudtam. Illetve, ha igen, akkor annak is tartalmasnak kell lennie. Akármilyen állapotban vagyok, ha nekem fel kell lépni, addigra össze kell, hogy szedjem magam. Ez az első. Kész. Amikor a gyerekem kicsi volt, meg kellett főznom az ételt, ellátanom őt. Akiért

Pitti Katalin

Jótekonysági koncertet ad az idősekért 2000. június 16-án, pénteken, 19 órakor a Ráday Kastély Dísztermében

Üzenetek lélektől lélelig 2. rész

őket le kell vetközni magunkról, úgy kell élni, ahogyan igaz, mindazt megnevezve, ahogy van. Nemcsak magad számára, hanem mások számára is, akik körülötted élnek. Mert azzal vagy nekik is egy tiszta tükör. Mindenkinél a saját igénye szerint. Neked kötelességed megfogalmazni, csak nem mindig mondd ki. Félünk a tükörben, félünk megnevezni dolgokat. Önmagunktól félünk. Félélemből a világot nem lehet előbbre vinni.

A vágyaim olyan módon is irányítanak, amit meg kell csinálni, szakmailag, azt megteszem. Amire vágyom még, az a szellemi élet fejlődése. Igen dinamikus fejlődésen mentem át az utóbbi években. A szellemi világ engem ugyanis min-

ségben dolgozom. A legfontosabb, hogy belső kényszerből jártam be így az utamat. Tanultam, ami érdekelt. Amit rám bízta, igyekeztem a legnagyobb odaadással, tudásommal elvégezni. Az igény nőtt önmagammal szemben. Sajnos egyre jobban látom, siralmas, hogy a minőség nem fontos. A szürke, semmi tucatárú kelendő. Aki valami különlegeset tud adni, annak erő kell. Szépséget és harmóniát, erőt adni az embereknek, ez a küldetés.

Honnan indulsz, és hová érkezel, távolságaid, helyszínek és emberek között?

• lithon vagyok Magyarországon, ez az én hazám, és a dolgom is itt van. Csak mostanában sikerült végre, hogy saját lakásom legyen. A legnagyobb szeretettel vagyok családom iránt, de meg kellett teremtenem a saját mielőmet, azt, ami az enyém. Most életem igényévé vált, hogy legyen meg a magam csendje, a magam világa. Rá kellett jönnöm, hogy egész életemben meg akartam felelni anyának, nőnek, gyerekeknek, művészeknek. Akármelyik oldalt csinálod teljes

odaadással, az összes többi elvész. Ebben csak megboldulni lehet. Az igazán elkötelezett művész egyedül van, szüksége van a belső csendjére. Az igazi művész, hogy is mondjam, művész, semmi más. Ez nekem is fájdalom, és másoknak is fájdalom okozok, amikor fájdalmat okozok vele. Nehéz megérteni, aki elfogadni sem tudja, annak sok fájdalmat okozok. Nekem fáj az ő fájdalmuk, mégsem tudok mást csinálni. Kötelességemet teljesítem. Ha Németországba érkezem, ott is teszem a dolgomat. Szeretek a kastélyban lenni, tiszteletben tartom a tradíciókat, azt az életmódot, ami kialakult. Abban próbálok magam elhelyezni, és csak nagyon óvatosan merék ezt vagy azt csinálni. Ott is énekelek koncerteken és templomokban is.

És természetesen a jótekonysági munkát is folytatom a magam módján. Megpróbálok segíteni Magyarországnak és természetesen Pécelnek. A frissen bálokon felkiáltok magamban: - Mit csinálsz te itt, Pitti Katalin? Sok a társadalmi elvárás. Temeiéseken, esküvőkön, estélyeken részt kell

„Félélemből a világot nem lehet előbbre vinni.”

ügy érzed, hogy felelős vagy, tenned kell annak érdekében. Ezt ma már más-ként mondanám. Az embernek legfőbb felelőssége önmaga vállalt sorsa. Senki sem bújhát el a másokért hozott áldozatok mögé, közben azt sem tudja, kicsoda valójában. Az embernek a legelső feladata, hogy önmagával egységet teremtsen, és azután sugározzon. A legnehezebb az, hogy a mindennapi élethelyzetekben, a legkritikusabb helyzetekben is az legyen, aki vagy. Persze nem mindig tudjuk ezt megtenni. A vágyaim is természetesen irányítanak. Hosszú ideig illúziókat is kergettem. Egyik cipőből léptem a másikba, csak máshol szorított. Az illúzió-

dig érdekelt, csak valahogy az élet dolgai mindentféle zsákutcába vezettek, és nem volt időm, energiám ezzel foglalkozni.

Mostanában senki és semmi nem érdekel, csak ez. Ez a főirány most, mert érzem, hogy nekem valami kihívásom van, valami vár rám, amiről még nem tudom, hogy hova lépek, de nagy lépést fogok tenni, mert kész vagyok rá.

Szakmai életemre is nagyon jó hatással van ez a szellemi fejlődés. Egészen rendkívüli dolgok történnek mostanában. Amit eddig csináltam, újra értékelve egészen más lett, és újra előadva a minőség lett más. Úgy érzem, ami szakmai életemben nagyon fontos lett számomra, hogy milyen minő-

Pitti Katalin jelen van mindennapijainkban és ünnepeinkben

vennem, hájcevegés közben felkiáltok magamban: Mit csinálsz te itt, Pitti, mit csinálsz? úgy érzem az időmet pazarolom.

Mégis gazdagodtam egy másik nyelv kultúrájával, tágította a szellemi világot. Férjem oly rendkívüli intelligenciájú ember, olyan széles látókörű, élvezet a társalgását hallgatni. A kastély a természet közelségében van. Mérhétetlen tiszteletet jelent számomra a természet megbecsülése Németországban. Ugyanis a természet veszélyben van az embertől. Vészhelyzet van, amikor egy Tiszát így mernek megmérgezni, és arról beszélnek, hogy a halak megfáztak. Olyan mérhétetlen felelőtlenség! Mindig csak abból indulok ki, a legalapvetőbb, amit magamnak nem csinálók, másoknak se tegyem. Én tehetek sok mindent, önmagam hozhatom kellemetlen helyzetbe, addig, míg más nem hozok. Megbocsát-hatatlan bűn, amit elkövettek a Tiszával.

Nem lesz tiszta víz, nem lesz ivóvíz?

A mérge belemegy a fába, a fűbe, a gyümölcsbe! Höllinghofenben tiszta erős a levegő, érintetlen a környezet. Rózsák, mérhétetlen mennyiségű rododendron virágzik. Leírhatatlan gyönyörűség. A természet védelmét átgondoltan, szabályozottan, sok munkával szervezik, ezért fájdalmas nekem az itthoni helyzet.

Példaképeidről kérdezlek, kik a példaképeid?

• Kislánykorom óta nekem mindig a hitelesség volt a minta. A pályámon nagyon nehéz megnevezni példaképet, akit én megnevezek: Péter Szabó Anikó. Ő egy gondolkodó, tehetséges ember, zseniális szakmai tudása van, állandóan szellemi fejlődésén munkálkodik. Persze nincs megbecsülése. Meg kell mondanom, hogy édesapám mérhétetlen katonás szigorúsága példa előttem, nagyon

sokat tanultam tőle. Az apám sorsa a küzdelem maga volt, nagyon fontos útravalókat kaptam tőle. A verszeretetemet. Egy iskolai ünnepségre készültem Petőfi Sándor Füstbe ment terv c. versével. Felmondtam édesapámnak. Nem így kell - mondta -, a gondolatokat kell éreztetni. Belém táplálta a versek szeretetét, az azonosulást a tartalommal, a gondolatokkal. A másik üzenete ez volt: fiam, nem ismerek lehetetlent. Amit akarok, azt meg is tudom csinálni. Maximális-tá vá nevelt. Ami önmagam számára jónak tűnik. Amit eltervezek, azt megcsinálom. Még azt is, amiről félültem látom, hogy nem stimmel, azt is végigcsinálom, hogy megnézzem, miért nem sikerülhet. Az okokat szeretem megtudni. A kitartást is édesapámtól kaptam örökül. De az, hogy maximalista lettem, az életben sok összeütöközést hozott.

Konfrontációkat. Egyszerűen nem mérhetek másokat ehhez. El kell fogadni másokat, ha a tempódat nem veszik fel. Szakmai példaképeim tulajdonképpen nincsenek. Emberi példaképem volt a barátom, aki most halt meg őszel. Olyan fájdalmas számomra, hogy úgy ment el, hogy annyira mindenről nem beszéltünk. Az illúziókkal takarozunk

Ő is énekes volt?

• Nem. Bizony az ő halálára mély fájdalom mam volt. Azt tanultam, hogy az igazság ott van, ahol a legjobban félünk. Az élet legnagyobb szorongásait ott kell, a fájdalomnál kibogozunk. Áldozatokat kell hoznunk az igazságért. Ha a Bibliát is elolvassuk, fel-

ismerjük, hogy sok nagy tett nem történt volna, ha az áldozatokat nem hozták volna meg. Láttassuk meg az igazságokat az emberekkel! Példaképem még Teréz anya elkötelezettsége. Ez volt a küldetése, bejárta, teljesítette sorsát.

A szerelemnek nagy szerepe van szinte minden ember életében. De hát a művészek! Rájongók százai kísérik, az örök ifjúság vágyával kell harcolniuk. Mit üzen Neked ma a szerelem?

• Hát ezzel vagyok én a legnagyobb bajban. A szeretet rendben. De nem is tudom igazán, hogy voltam-e egyáltalán szerelmes. Minden kapcsolatomban az

más a fontos.

Ha leltárt készítenél „kincsedből”, tudnád használni az egyes számat? Ha el kellene menned valahová, és csak egy dolgot vihetnél, mit vinnél magaddal?

• Csak azt, ami rajtam van. Nem vinnék semmit, a tárgyak az úton nem fontosak, csak a tettek. Úgy érzem velem vannak az angyalok.

Alkotó életem üzenetét hordozz. Óriásiak sokszor a távolságok az emberek között. Most itt vagy Pécelen az ESE Teréz anyja Termében. Mit üzensz az ESE dolgozóinak, és mit üzennél Pécel város lakóinak ebből a kis távolságból?

„Úgy érzem velem vannak az angyalok.”

odaadást, szeretetet érzem, és rá kell jönnöm, hogy emberi módon működtem minden szerelemben is. Mint ember vettem benne részt. Nem biztos, hogy jó ez. Ezt most nagyon kemény kimondani, de ez az igazság, nem szégyellem: nem volt még hozzám való partner soha, akivel testi, lelki, szellemi társként éltem. Mindig valaki mellett éltem. Lehet hogy olyan nincs is.

Vársz valakit?

• Szerintem nem. Már nem fontos. Már nem vagyok olyan fiatal. Ha belegendolok abba, hogy fájdalmat okozhatok vagy kaphatok. A kapcsolat csak akkor működik, ha egyenlő, nem feszíti ki a másikat. Más világban is teljes az élet.

Sokat nem tehetek, mint elfogadom, amit várnak tőlem. A szerelemnek is vannak buktatói, ha a szabadság sérül, az ember sérülhet. Ez az a félelem, amiről beszéltem. Természetesen éljük meg életkorunkat, mint az évszázakat. Nekem most

• „Ha a komor perc hatvan pillanatja Egy tádfutás neked, s te futsz vígan, tiéd a Föld és minden, ami rajta és - ami több - ember leszel, fiam.”

Kipling „Ha” című versét égenem nektek, egyenként. Aktívan élünk, és ne adjuk fel! A felelősségtudat, a tisztelet, a bátorság, az önzetlenség, a becsület, a tisztelet és a szeretet összeolvadásában érzett fényes öröm értékeiről erősítsék meg önmagukat olvasással is. Oly sok jó könyv jelenik meg mostanában, mintha vágya az ember az igaz szavakra. Ébredjünk fel, és tudjuk, hogy mit kell tennünk és ne csak önmagunkért létezzünk! Sugárzásban, adás- és vételben működik a világ. Az energiák keverednek. Együtt mennek tovább, és újabb energiák jönnek az univerzumban. Nem mindegy, hogy mit csinálsz, mert az energiák együtt hatnak. Itt is az ESE-ben, Pécelen és az Univerzumban. Örülök, hogy megszólalhatok az ESE Híradóban. Nem lehet véletlen, hogy megnyertétek ezt a pályázatot.

Némethy Mária

A statisztika az élet különböző területeinek és az összegyűjtött adatoknak a vizsgálata, más vagy előző adatokkal történő összevetése. Vegyünk néhány példát:

Elgondolkodtató

I. Egy szülő elég

Ez egy Európában végzett vizsgálat végkövetkeztetése. Az Európai Statisztikai Hivatal, az Eurostat vizsgálatának az az eredménye, hogy az Európai Unióban született minden negyedik gyermek szülei házastársi köteléken kívüli éleket. 1980-ban még kevesebb, mint a gyermekek egytizede született így. Ez a szabad párkapcsolatok népszerűségét jelzi. Ezt a trendet Skandinávia vezeti. Izlandon 1980-ban a gyerekek 40%-a volt házasságon kívüli, ez ma 62%. Svédországban 54%. Dániában 47%. Középtájt helyezkednek el a nem épp dicső rangsorban a franciák a maguk 39 százalékkal, az angolok 37 százalékkal és az osztrákok 29 százalékkal. Dél felé haladva a házassági szertartás megtartottá erősödött. Olaszországban csak a gyerekek 8 százaléka született élettársi kapcsolatban vagy egyedül élő anyától, Spanyolországban 9. Görögországban 3 százalékkal.

Egy barátom hívta fel rá a figyelmem, hogy a különböző népek egymáshoz való kapcsolata, vérmérséklete a napsütötte órák számának függvényében változik. És íme, már megint a statisztika. De nagy igazság van benne. Észak felé haladva mind hidegebbek, ridegebbek az emberek, és ez, mint látnuk, kibírt a házastársi kapcsolatokra is. Délre haladva temperamentumosabbak, kedvesebbek, barátságosabbak az emberek, és ez emberi kapcsolataikra is jóalkony hatással. Mi fele úton vagyunk észak és dél között. Jó lenne, ha a déliek mentalitása érződne emberi, házastársi, családi, kapcsolatainkban.

II. Depressziós fiatal nők

Felmérést végeztek 14-24 éves lányok, asszonyok körében, melyből kiderült, hogy a fiatal nők alkoholi- és drogfogyasztásban kezdenek felzárkózni hasonló korú férfi társaikhoz. Ez a pusztán tényen túl azért is veszélyes, mert a hölgyek kétszer annyira hajlamosak a depresszióra, szorongásra, mint a férfiak. A felmérés szerint a leggyakrabban megemlített egészségügyi panasz a dolgozó nőknél a fáradékonyság, a fejfájás, a tanulónknál pedig az alkoholproblémák és az öngyilkossági gondolatok. Sajnálatos, hogy a dolgozó fiatal nők 35, a tanulók 29 százaléka dohányzik, mindkét csoportból összesen húsz százalék szenved enyhe, hét százalék pedig súlyos depresszióban. A már dolgozó lányok háromnegyed része él állandó partnerrel (ebből csak nagyon kevesen házassági kapcsolatban), a tanulók felének nem volt még szexuális kapcsolata.

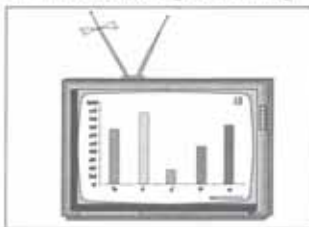
Öngyilkossági gondolata a nők 30 százaléknak volt, öt százaléknak viszont öngyilkossági kísérlete is. A kábítószerrel több mint tíz százalékuk próbálta már ki, miújí abortuszon is körülbelül emilyen voltak. Tíz százalék körül azok száma is, akiket partnerük rendszeresen bántalmaz.

A statisztikákból általában messzemenő következtetések vonhatók le. A tapasztalt problémákat ez esetben a kutatók azzal magyarázzák, hogy a mai társadalomban a nőknek kettős szerepelvárásnak kell megfelelniük - anyaság és karrier -, ami a nők belső értékrendjébe is beépül. Ugyankor a munkahelyeken kialakult versengő, hierarchikus, gyors sikerekre építő, „férfias” stílussal nehezen tudnak azonosulni, mivel demokratikusabbak, hosszú távú, tartós kapcsolatokra törekednek. Ez szorongáshoz, hangulatzavarokhoz vezethet, amire a nők genetikusan is kétszer annyira hajlamosak, mint a férfiak.

A statisztika ismeretében, nekünk, férfiaknak is el kell gondolkodnunk. Egy a miénnél legalább kétszer törékenyebb edény bízottat ránk. Óvjuk, védjük hát!

III. Napi 246 perc a TV előtt

Megelőztük Amerikát. Nos nem az élet-színvonalban vagy az átlagkeresetekben. A választás számában már eddig is fej-fej mellett haladtunk, az öngyilkosságok számának alakulása is dobogós helyet biztosít számunkra. És íme, most a tévézésre fordított időben is sikerült leköröznünk a szerintünk állandóan TV előtt burnbuló amerikaiakat. A kereskedelmi tévécsatornák különböző közönséget célozhat meg.

Mindezek mozgatója a szívdőt vagy szeretett reklám. Ez évben a televíziós piacra szánt hirdetések több mint 30 milliárd forintot tesznek ki. Minél többen nézik a tévécsatornát, annál több hirdető viszi oda a pénzt. Nem véletlen, hogy a tévétársaságok percnyi pontossággal követik műsorok nézettségét. Több ezer TV készülékbe egy érzékelő van beépítve, amely a távirányító kapcsolásait is érzékeli. Ezeket

az adatokat számítógép segítségével folyamatosan összesítik, így megközelítően pontos képet lehet kapni egy-egy csatorna nézettségéről.

A TV2 célja a jó hazai hagyományoktól továbbvivő, a meglévő nézői igényeket magasabb színvonalon kiszolgáló tévécsatorna létrehozása. Az RTL Klub kezdetűl újfajta nézői igények felkészésére, újabb, fiatalabb nézőcsoportok megnyerésére törekedett. Ez sikerült is nekik, néha úgy érezzük, ennek emek áldozatul gyermekeink.

Ha valamikor, akkor most igazán nagy jelentősége van a műsorok közötti szelekciónak, válogatásnak. Nagyon fontos, hogy a TV, a számítógép ne menjen lelki, emberi kapcsolataink rovására.

IV. Reggel magasabbak vagyunk, mint este

Egy 1870-es statisztika szerint a sorkötelesek 163 centiméter magasak voltak. 1973-ban pedig 171 centiméter. 1983-ban az átlagmagasság már 175 centiméter volt. Az előrejelzések szerint 2020-ra 178 cm lesz a férfi átlagmagasság. A nők is hasonló arányban magasodnak. Érdekes viszont, hogy a csecsemőknél ez a magasodás nem tapasztalható. Isten bölcseségét jelzi, hogy a méhen belüli egészségesen fejlődő és érett újszülött méreteinek maximumát az anya alkatahoz igazította. 1873-ban a fiúk átlagosan 3383 grammal és 50,3 centiméterrel születtek, napjainkban pedig 3310 grammal és 50,82 centiméterrel. Ez a lányoknál 1873-ban 3284 grammot és 49,9 centimétert, manapság pedig 3200 grammot és 50,15 centimétert jelent. Élettink folyamán a magasságunk mindig változik. Gyorsan növünk tizenéves korunk tájékaig, utána néhány évig egy lassú, összesen is csak egy-két centiméternyi növekedéssel járó szakasz következik. Ez után megkezdődik és életünk végéig tart a megőrbőlésűl függetlenül is tapasztalható néhány centiméternyi magasságvesztés. Ennek fő oka a porckorongok kopása, valamint a kiváltéppon a túlsúlyos emberekélnél számottevő határú lódtalpaság. Naponként is megőrbőlünk, mert reggel magasabbak vagyunk, mint este, ez a különbség akár egy-két centiméter is lehet. Az EU-szabványok szerint a fekvőbőr hossza legalább 1950 milliméter legyen, az író-, tárgyalóasztalok magassága 600-700 milliméter, az irodai szék ülőmagassága pedig 420 milliméter. A statisztika érdekes, de azt tudni kell, hogy a magasságkülönbség nem értékkülönbség.

statisztika

Mit ért Góliát a magasságával hitetlenül, és mire ment a kis Dávid élő Istenhítéllel. A magasság bizonyos szempontokat befolyásolhat (mert hogy furcsán nézünk egy házspárra, ahol a feleség fél méterrel magasabb a férjénél), de igazámból nem ez a fontos. Igazán fontos az, ami a szfvben van. Lényeg a magasság és a hitünk. Ha mindemellett még magasak is vagyunk, adjunk hálát az Istennek érte.

V. Hat milliárd

Gyermekkoromban az iskolában még azt tanultuk, hogy három milliárd a Föld lakossága. Október 12. óta már hat milliárd embertársunk szorong a földgolyón.

Megdöbbenő a milliárdok növekedési üteme. Íme a mérőföldkövek:

- 1 milliárd: 1804
- 2 milliárd: 1927 (123 év múltán)
- 3 milliárd: 1960 (33 év múltán)
- 4 milliárd: 1974 (14 év múltán)
- 5 milliárd: 1987 (13 év múltán)
- 6 milliárd: 1999 (12 év múltán)
- 7 milliárd: 2013 (14 év múltán)

8 milliárd: 2028 (15 év múltán)

9 milliárd: 2054 (26 év múltán)

Ha csak századunkat vizsgáljuk, akkor láthatjuk, hogy az 1,5 milliárdról 6 milliárdra történő növekedés 4,5 milliárd embert jelent. Fantasztikus szám. De nézzük tovább a dermesztő számokat! A páronként vállalt gyermekek száma az 1975-ben átlagos 4,5-ről mostanra 2,7-re esett vissza. A bolygó lélekszámának egyszerű szinten-tartásához páronként 2,1 gyermek lenne elegendő. A statisztikán Kína javított a legtöbbet, mert bevezette az "egy gyermek" politikát.

A Nemzetközi Családtervezési Szövetség adatai szerint a világon naponta 114 millióan vannak együtt, amelyből 910 ezer vezet fogantatáshoz, 356 ezer alkalommal pedig az egyik partner továbbad a másiknak valamilyen nem úton terjedő betegséget.

A 15 és 24 év közötti fiatalok létszáma elérte az egymilliárdot, de 99 százalékuk a harmadik világban él. A fejlett országokban ma minden újszülöttre tíz 65 évesnél idősebb ember jut. Nemsokára Magyaror-

szágon is, bekövetkezik, hogy minden ötödik polgár nyugdíjas korú. Földgolyónkon Dél túlnépesedése és Észak eléggása okozza a legnagyobb problémát. Mi a helyzet a Földön lakók átlagéletkorával? Amíg a fejlett országokban 70-80 év az átlagéletkor, addig a "statisztikai földlakó" 1975-ben 22 évet élt, és csak 2050-ben fogja elérni a 38 átlagévet.

A világon percenként 380 nő esik teherbe. S mi a helyzet Magyarországon? 1980-ig lassan növekedett a népesség, majd ezt követően jelentős mértékben csökkenteni kezdett. A három milliárdnyi földlakóval egy időben én még tizennygy millió honfitársammal tanultam Magyarországon. Azóta ez a szám már épp, hogy tízmillió, és 2000-ben sajnos akár 10 millió fő alá csökkenthet. Fogynak, s 50 év múlva a legjobb esetben is nyolc millió magyarral számolnak a kutatók. Érdekes eltérés van a keleti és nyugati országrészek között. Kelet-Magyarországon magasabb a családok gyermeklétszáma, ám alacsonyabb a várható élettartam, míg a nyugati részen kevesebb gyerek születik, de tovább élnek az emberek.

S íme egy bizonyíték, miért érdemes tanulni. Magyarországon a magasabb iskolai végzettségű férfiak tíz évvel tovább élnek, mint iskolázatlanabb társaik. A nőknél pedig a középfokú végzettségiek élettartama a legmagasabb.

Durkó Sándor László

VÉDESE szőnyegek sikere Grazban

A bba a szerencsés helyzetbe került a VÉDESE Rehabilitációs Foglalkoztató és Szociális Segítő Közhatalmi Társaság, hogy ismét (legutóbb 1999. decemberben) részt vehetünk a Grazi Nemzetközi Tavasz Kiállítás és Vásáron. A kijutás számunkra magas költségű pályázattal és Roszik Gábor grazi ismerőse által nyújtott ingyenes szállásadással tudtuk csökkenteni. Tolmácsot szinte az utolsó pillanatban sikerült találnunk Durkó Sándor, egyik alapító tagunk ismeretségén keresztül.

Nagyon nem kellett válogatni a kiállításra kerülő szőnyegeket, hiszen mindegyik egyedi készítésű, művészi érték-eket képvisel. Bepakoltuk a 10 napra való élelmet is, amit az ESE szociális konyhája biztosított. Csak a pékárurol kellett gondoskodnunk Grazban, úgy az ott töltött 6. nap után. A szakmák levelek, a májkrémek, a sajtok, zselék és a vagdaltak változatossá tették étkezéseinket. Tehát elindultunk harmán: Bagó György, Sebestyén Mariann és jómagam, hogy képviseljük hazánk egyik "gyöngyszemét", a péceli kézi szövésű szőnyeg készítését. Az osztrák emberek és más külföldi vendégek könnyen beazonosították Pécelt, mivel Budapest mellett található. A rengeteg szétosztott prospektus is segített hírtünk terjesztésében.

A szőnyegek nagyon tetszettek mindenkinek, aki csak megfordult a kiállítás területén, pedig ott több százezer ember tekintette meg termékeinket. Kiemelkedőnek találták a könnyen kezelhetőséget, a mosógépben moshatóságot. Nagyon sokan érdeklődtek a kiállításon kívüli közelebbi elérhetőségek iránt. Mi sikere

volt a mesterségbemutatónk. A magunkkal vitt szövészek, magyar ruhában a szövés technikáját, a szőnyegminták kialakítását mutattuk be. Inkább a gyerekek, de néhány felnőtt is kipróbálta a kézi szövést. A nyelv kibővítő szerepe a szövés gyakorlásánál nem okozott akadályt. Csillogó szemű gyerekek, nosztalgizáló felnőttek keze munkája által növekedett tarka, mondhatnám nemzetközi szőnyegünk.

Alkalmunk volt a kiállítás több résztvevővel megismerkedni, előnyben részesítve a szőnyegérett érkezőket. Nagyon szép gyapjú, perzsa, fonal alapú hagyományos és modern termékeket láttunk. De el kell mondanom, hogy 100%-os pamut textil-hulladék szövésből készült kézi szövésű szőnyegekkel csak mi rendelkeztünk. A

tartósság és a moshatóság szintén az egyedi tulajdonságokhoz tartozott a többihez képest. Termékeinknek legfőbb erénye - a megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatása erre a könnyű fizikai munkára - adta a lehetőséget a külföldi (ausztriai) üzletkötés megalapozására.

Véleményem szerint sikeresnek mondható a grazi újbóli bemutatkozásunk, mert hazánkban kívül is megismertek, visszavárnak, keresnek minket és szőnyegeinket. Ha sokan tudnak rólunk, nagyobbat keresnek, ha nagyobb az igény szőnyegeinkre, akkor több szövésre van szükség, így több munkára, több ember foglalkoztatására nyílik lehetőség.

Kérem, ez ilyen egyszerű: dolgozzunk, hogy még többet dolgozhassunk.

Hamaszné Nagy Mária

A magas vérnyomás és ami az eszünkbe jut róla

Tucatnyi beteg ül a rendelő várójában. Közülük vagy 3-4-nek magas a vérnyomása, legalábbis a nagy statisztika szerinti ez az arány. Közülük páran „kiokosodtak” már: tudják hogyan, mikor kell a vérnyomást mérni, és főleg van mivel. Hiszen vérnyomásmérőt manapság már a bevásárlóközpontokban is árulnak... Ezek szerint a dolgok egészen jól alakultak... (?) Részben igen. Öröndetes adat, hogy az agyvérzés gyakorisága csökkent az utóbbi időszakban hazánkban, amelyet a szakemberek a hatékonyabb vérnyomás-csökkentés eredményeként tartanak. Ma már olyan természetes a vérnyomás-mérés az orvosi rendelésben, mint amikor a benzinkútnál ellenőriztük a hűtővíz mennyiségét vagy a keréknyomást. Már sokat tudunk a magas vérnyomásról. Hát ez az? Pont ez a bőkenő. Ugyanis gyakran úgy tűnik, hogy nem eleget. A magas vérnyomás a kezdetekor panaszt nem okoz. Általános, hogy teljesen panaszmentes egyénknél vérnyomás-mérés kapcsán derül ki. Ha mégis van panasz, a tarkóitáji fájdalom, szédülés, arcpiír, fáradtság, és az orrvérzés, utalhatnak a magas vérnyomás meglétére.

Korai felismerése és kezelése azért fontos, mert ellenkező esetben az érrendszerben uralkodó nagy nyomás a szervek, szövetek maradandó károsodását okozhatja. Ez a legfontosabb, amit a magas vérnyomással kapcsolatban meg kell említenünk. Önmagában kezdetben tünetmentes, de később, komolyabb panaszok esetén már visszafordíthatatlan károsodások lehetnek. A leggyakoribb roncsolódások az agyban, a szívben, a vesékben és az ideghártyákon jelentkeznek, ezek következménye agyvérzés, vagy agylágyulás, látászavar, veseelégtelenség, szívélgtelenség, szívinfarktus stb. lehet.

A kezeléssel kapcsolatban egyetlen buktatóra hívnám fel a figyelmet. A panaszmentes betegnél többszöri mérésre is magas a vérnyomás. Orvosa vérnyomáscsökkentőt ír fel, amelyet a beteg jól együttműködő lévén elkezd szedni. Bár nehez volt meggyőzni arról, hogy hosszú éveken át panaszmentesen gyógyszert szedjen, de belement. Ezek után elkezd fájni a feje, szédül, általában fáradt egyszerűen hirtelen panaszai lesznek. Egyértelműen a gyógyszerrel. Ezek után még azt is el akarják fogadtatni vele, hogy szedje tovább a gyógyszert.

Hát, sanyarú helyzet! Általában ezek a panaszok csak átmenetiek...?! Nos mi a magyarázat?

A betegnél eredendően 170/90 Hgmm volt a vérnyomás, és ehhez a szervezete már hozzászokott. Panaszmentes. A szervei károsodások már haladnak előre. Ezek után a vérnyomását lecsökkentették 140/80 Hgmm-re, amely a szívének, veséjének stb. sokkal jobb, de ehhez a szervezetnek még alkalmazkodnia kell. Átmeneti szédülés, fejfájás, rossz közérzet tényleg előfordulhat. Ha kitaróak vagyunk, akkor ezek általában megszűnnek, és a célt elértük.

Mikor érdemes vérnyomást mértenünk?

Ha a felsorolt panaszok bármelyikét érezzük, ha a családjunktól előfordult magas vérnyomás, illetve szűrés céljából magas vérnyomást is 1-2 évente. Általában a 140/90 Hgmm-es, vagy ennél magasabb vérnyomást tekintjük magasnak, cukorbetegség vagy már kialakult vesebetegség esetén ennél alacsonyabban. Ha ez alá csökkentjük a vérnyomást sokkal kevesebb szövődménnyel, hosszabb ideig jó egészséggel számolhatunk. És ugye ez nem mindegy?

Dr. Nagy Gábor

Vasárnapi gondolatok

Erzsébet letette a gözslőgő húsleveset a terített asztalra. Imádtja a marhahús leves finom illatát, amely betöltötte az egész konyhát, megelégedéssel töltötte el a szívet, belebújt a sejtjeibe, és határtalan békével árasztotta el a lelkét.

A vasárnapi ebéd azon kincsek egyike volt számára, amely rikán adatot meg, hiszen 30 éve, mióta dolgozik, az ünnepnapokat a munkahelyén töltötte.

Kikészítette a tormát a főtt hús mellé, és kiszólt a családjának a kertbe, hogy kész az ebéd, amit Ők boldogan vettek tudomásul: na végre már alig vártuk!

Amíg várt rájuk, hatalmába kerítette megmagyarázhatatlanul az elmulás érzése. Ha majd nem lesz, ki főz ilyen finom húsleveset? Furcsa, de nem magát sajnálta, hanem a gyerekeit. Vajon milyen lesz az életük nélküle?

Eszükbe jut-e majd legálább az ünnepeken? Szerencsére a vidám, éhes, jókedvű csapat véget vetett a gondolatainak. Jólzöven falatoztak, és Erzsébet bezsebelte a sok elismerést, amit az arcok és a szájak elárultak neki. Kicsiny, apró, hétköznapi boldogság, mégis mily nagy dolog.

Vajon hány embernek adatik meg? Félék, hogy egyre több, az akinek nem. Borús

felhő és rejtett könny homályosította el a szemét. Szomorú, hogy sokan nem ilhelhetnek le a terített asztalhoz. Ezerszám éheznek emberek, hajléktalanok ezrei állnak sorba egy tál ételért, és még örülhetünk, hogy türelmesek. Miért van az, hogy nem tud leülni úgy az ételhez, hogy ne jusson eszébe? Vajon más is így van ezzel?

Gondolnak-e rá, amikor jóllakottan elpillednek? Ne azt keressük, ki tehet erről, hanem azt, hogyan segíthetünk, mert segíthetünk.

Hisz ami áll vagy bukik a világon, az mind emberen múlik. Én bízom az emberekben, és hiszem azt, hogy tesszük,

amit tennünk kell, jó akarattal, lelkiismerettel, amíg tehetjük.

Mire az utolsóátlat is elmosogatta, lassan megnyugodott a lelke. Hálát adott a sorsnak, hogy olyan helyen dolgozhat, ahol naponta soe éhes szájat etethet, és örömmel segíhet munkatársaival együtt a rászorulóknak.

Assisi Szent Ferenc 700 évvel ezelőtt megírta gyönyörű imájának egy részlete jutott az eszébe.

„Uram add, hogy ne megértést keressek, hanem hogy én értek meg másokat, ne magamnak keressen a szerete-tem, hanem hogy én szeressek”.

Ugi-Rácz Imréné

Kinek a kérdése a cigánykérdés?

Elsősorban természetesen a cigányoké, akik a történelmi kelepce áldozatai, akik a normák szerinti élet javából kirekesztetten, az előrelépésre szinte esélytelenül állnak. Emberi jogaikban ha nem is törvény szerint, de effektíve korlátozottak, emberi méltóságukban megalkóztak; elsődlegesen az öngyűj a cigánykérdés.

Fontos azonban, hogy megértsük: bár a „járszámában” a cigányok nevezettek bőtről van szó, valójában ugyanúgy problémája és veszedelme a cigánykérdés társadalmunk egészének. Elengedhetetlen tehát, hogy a nemcigány fél mint saját létkérdéséhez is nyúljon e problémához. Nemcsak presztízsszokókból, nemcsak a nemzeti szegény miatt, hanem ennél vulgárisabb okokból is: mert a cigánykérdés elmérgesedése egész társadalmunk morális és mentális higiéniájának (további) romlásával fenyeget. A megoldások keresése társadalmunk alapvető érdeke.

A kérdést megközelíthetjük egy másik nézőpontból is: ki oldhatja meg a cigánykérdést, vagy kinek a kötelessége a megoldás? Itt azt kell rögtön leszögezni, hogy elsősorban nem a cigányoké. „Nem gondolkodásmódjukat kell megváltoztatni, hanem helyzetüket. De van gondolkodásmód, amelyet meg kell változtatnunk: azt, amely a veszteséget teszi felelőssé verecséért.” (Kemény István) Más területeken végzett szociálpszichológiai kísérletek és megfigyelések bizonyítják, hogy a kisebbségi problémák szerződő alanyának egyik természetesen ösztöne, hogy magában keresse a hibát. De amint megpróbálja magáévá tenni a többség követeléseit, azonnal kiderül, a másik fél viselkedése ettől nem változik. Legfeljebb a „na ugye, tudnátok ha akarnátok, de már előbb kellett volna” gesztussal találja szembe magát.

A benyújtott számja hamis, és ha ki is fizetik, a követelés marad. Másrésztől, azok a cigányokról szóló tapasztalatok, amelyek a számlán szerepelnek, mennyiben valóságok, és mennyiben van mód arra, hogy történelmi, társadalmi okokból létrejött tényezőkről, „hibákon” a kisebbség változtasson; ezen vitakozhatnak maguk a cigányok egymás között.

De sem nem irodalom, sem nem értelmes dolog, ha nemcigányok foglalják vadaskodásokba, programokba, ultimátumokba elvárásait.

A cigánykérdés pozitív alakulásának legfőbb akadálya a többségi társadalom részéről tapasztalható diszkrimináció, s az ennek a háttérben létező előítéletrendszer. Ha közéletünkben és hivatalos fórumokon a cigánysággal kapcsolatos előítéletek kerülnek szóba, a szokványos fogalmazás „a múlt maradványaként”, „még meglévő” előítéleteket emleget. A valóság ezzel szemben az, hogy az előítéletek társadalmi tudatunk számos szektorában ma is élnek, erősödnek és újraképződnek.

Magyarország népességének megközelítőleg 4%-a cigány. E tény önmagában nem okozna feszültséget. Az adott arányú, specifikus meghatározottságú kisebbség körül kialakult társadalmi kérdések összessége, bonyolult együttese jelenti a tényleges problémát. Ez a megállapítás kérdések sorozatát veti fel. Hogyan és miben nyilvánul meg, a többség és kisebbség közötti feszültség, hogyan élnek meg társadalmunk tagjai, javul vagy romlik a helyzet 5 nem utolsósorban, kinek a kérdése e „cigánykérdés”? Egy sorozatban szeretnék a kérdésekre választ adni, s mest az utolsóként feltett kérdés megválaszolására vállalkozom.

E jelenség szembetűnő okozati tényezőit közül megragadhatunk néhányat:

- A településeken a cigányság megjelenik, szétszóródik a korábban zárt nemcigány lakókörzetekben; ilyen öton növekszik az érintkezési és súrlódási felület. Hangot kap az elutasítás.

- Jelentősége lehet annak a mélyreható változásnak, amely társadalmunkban megindult. A differenciálódás érhető módon az érdeklődés előterébe állítja és neuralgikus kérdéssé teszi embercsoportok növekvő „más”-ságát. Részben a szegénység szegényéről van itt szó akkor is, ha párhuzamosan látszólag ellemontó jelenségekkel is találkozunk: társadalmunk éles féltékenységgel reagál a gazdag vagy gyarapodó cigány látványára. (Hlyenkor már szinte a cigányok az egyéni sikerhez való joga kap kérdőjelet.)

- A leg súlyosabb tényező azonban e kérdésben minden bizonytalán a hamis propaganda, amely azt a mítoszt terjeszti, hogy az állam önzetlen szociálpolitikák gyakorol és súlyos terheket vállal a cigányág felemeléséért. Ez a beállítás azt a tévképzetet alakítja ki a társadalomban, hogy a cigányok mások kárára kedvezményezettji és haszonélvezői az állami újraköltés rendszerének. E tévképzetek tökéletesen alkalmasak arra, hogy a nemcigányokat a cigányok ellen hangolják.

*folytatjuk...
Mezei Ádám*

Acigány nyelv halott nyelv, de nem úgy, mint a latin. Azért halott, mert nem volt képes az évszázadok alatt a fejlődésre, megmaradt 1300-1500 szavas szókészlettel, képtelenül vált a személyes kapcsolat fenntartására (egy iskolaérett gyermek 3-4000 szót használ biztonsággal).

A cigányok nem egységesek szel. Magyarországon anyanyelv szerinti megkülönböztetés alapján 3 nagyobb

Ők, a cigányok

OK S CIGANYOK

2. rész

csoport él. Magyar anyanyelvűek, cigány anyanyelvűek (oláh és kárpátiak, vagy romungrók), román anyanyelvűek (beás vagy pejás).

Az anyanyelv megőrzése mellett a társadalmi közeg nyelvére szinte mindent beszélik, mégsem sikerült beilleszkedésük az évszázadok alatt. Haja miért? Ennyire összetartóak lennének? Van ma Magyarországon a cigányzervezetek helybőrörre gondolunk, semmiképpen sen lenne ez a magyarizát. A magam részéről hajlok arra, hogy az elkülönülés, a hagyományok megtartásának fő oka a több évszázadig tartó illdoztetésük volt.

*folytatjuk...
Németi Mária*

Fotó: Halász György

Az első osztályos gyermekek tanítója szimbólum. Az iskola fogalmát személyesíti meg. Ki ne emlékezne felnőtt korában is az első iskolai napjára? Kíváncsisággal vegyes félelmek, szorongások az ismeretlen világtól, büszkeség a saját felnőtségünkötől, a szülőitől való „elszakadás” bizonytalansága és az elszántság érzelmi kavargónak egyidejűleg a pályakezdő fejecskéiben.

A tanító belép. Emlékezzünk! Az emlékképek felidézése nemcsak a péceli iskolák történetét villantja fel, hanem a diákoké jénei a JÖVŐ LAMPÁSAINAK sugárzását erősítik.

Tisztelet-interjú
Juhász Jenőné Tanítóval

Tisztelet a Tanítóknak

- Ilonka néni, Ilonka emlékszel az első tanítási napra mint kisgyerek?

- Azt kérdezted, mit éreztem, amikor első osztályos lettem? (Emek 65 éve!)

Őszintén megmondom, nem sokra emlékszem. Azt azonban tudom, hogy az első napokban kórházba kerültem, és hogy 198 napos mulasztás után autodidakta módon, az ottani gyerekeket faggatva tanultam meg írni, olvasni. Tanító néni, Kupa Judit néni az így szerzett tudásomat kitűnőre minősítette. Hálás voltam és boldog.

- Emlékszel az első tanítási napra mint tanító?

- Mit éreztem az első tanítási napomon? Azt, hogy tíz évi kényszerű kiesés után mindent elfelejtettem. Pécelen ősi szokás volt, ha a földművelő ember nekikezdett a szántásnak, vagy az aratásnak, megemelte a kalapját és így fohászzkodott: „Uram Jézus, segíts!” Hát én is ezt tettem. Tanfolyamokat végeztem, rengeteg szakfolyóiratot és szakkönyvet olvastam el: ezek nyomán világossá vált előttem, hogyan lehet SZÉPEN tanítani. Választ kaptam arra a folyton gyötrő kérdésemre, hogy miért kell az első osztályos tanulók 20-25%-ának osztályt ismételnie (ez a szomorú tény a század eleje óta meglévő anyakönyvekből került előm). Ekkor kezdtük megváltoztatni beiskolázási gyakorlatunkat. A sok tanulási lehetősé-

gért hálás vagyok édesanyámnak és férjemnek, akik sok feladatot átvállaltak helyettem a családban.

- Milyen volt az utolsó aktív tanítási nap az iskolában?

Ütem az üres tanteremben és sírtam, mert senki sem mondta nekem, hogy ez az utolsó. Bizonyos idő múlva Kaproczi Zoltánné igazgatótól kaptam egy máig őrzött levelet. Ez a levél begyógyította a sebet.

Úgy látszik, hogy az én Istenem megsajnálta, és Lina Katalinnak azt az ötletet adta, hogy hívjon a római katolikus iskolába előkészítő tartani. Jó volt közöttük.

Majd kaptam még egy ajándékévet, amikor egy fiatal jegyző, saját felelősségére, engedélyezett két csoportot, elvégre 45 gyerek nem maradhat iskolai előkészítés nélkül. Csodálatos év volt, s valóban az utolsó. Amikor vége lett, tudtam, már én is úgy éreztem, hogy be kell fejeznie. De még így sem volt könnyű.

- Ilyenkor, a tanítók napja közeledtével nagy a sürgés-forgás az iskolákban. A régi diákokban, a régi tanítóknak az iskolaén végi zajok emlékké csendesülnek. Az emlékek életünk ajándékaként villanak fel. Beszélj nekünk Ilonka néni! „Új le köznék és meséj!”

- Barátságunk kezdetben három dolgot kértél tőlem. Az első kérdés az volt,

hogy kezdjem el Pécel iskolatörténetének megírását. A második, hogy folytassam az 1948-ig megírt történetet napjainkig. A harmadik kérdés ennek a riportszerű írások az elkészítése. Mind a három irásban bátorítóm, buzdítóm, sőt elindító voltál. Úgy gondolom, ha csak néhány embernek tudtunk örömet szerezni a régi emberek felidézésével, márákhoz is megérte. Nehéz írni pályánkról, pályámról, az elsőosztályos munkáról. Pedig tudom, hogy egy életre meghatározó élmény, hogy az iskola kapuján először belépve, ki az a pedagógus, aki bátorítóm rám mosolyog vagy megismogt. Lehet, hogy pedagógiai szempontból tényszerű az én felfogásom. Közel húsz évig, míg a tanítók igazgató-helyettes: voltam, csak különleges lelki adottságokkal rendelkező nevelőket igyekeztem első osztályokba beosztani. Azokat, akik az empátia gazdag ajándékát kapták Istentől. Úgy éreztem mondataidból, Neked ez megadott, s elkísér egy életen át.

Muraközi Gyula lelkész írja a tanítónőről, aki „kincseit elparazolta” a rábízottak között:

„De lelke lásd mint bújdosó sugár mint tükör jóság szívéről szívre jár. Az ő lelkével gyűjtanok társai, mint szellő árnyék él, jár, dől, vezet. Kitar előttem sok-sok drága tükör,

*aki az első betűre tanított,
S ő szól tovább a könnybe, hitbe dalba,
ez az ő sorsa, élete jutalma.*"

(A tanítóó)

Név szerint sorolhatnám a régi és mai első tanító néniket, akik maradó nyomot hagytak a péceli gyerekek lelkében. Nem akarok senkit megbántani, így csak egy nevet emelek ki közülük, akitől mindnyájan sokat tanultunk, mint társak a nevelésben: Aliz nénit. Sokan mosolyognak a nevét hallva, mert ő megmutatta a valóságban, hogyan lehet kacagások között elvégezni az első osztályi komoly, nehéz feladatát.

Ma már kevesebb gyerek lép szívszorogató érzéssel az iskolába, hisz többségük óvodából érkezik. Akik viszont nem jártak óvodáinkba, azok számára 1972-től iskolai előkészítés folyt az általad említett szorongások, félelmek megszüntetésére.

Tíz évig voltam első osztályosok között. Nehéz, de gyönyörű évek voltak. Majd pontosan 25 évig próbáltam az iskolai előkészítésen évente körülbelül 40 gyermekben feloldani a félelmet, szorongást, gőrcsösséget. Pályám talán egyik legszebb feladata volt ez a munka.

A félelem minden gyermekünkben benne él. Nyíltan vagy elrejtve mélyen, sokszor a legnagyobb vagányság, magabiztoság álarca mögött, de ott van. Sőt egyre több gyermek-aggodalom plántálódik kicsik és serdülők lelkébe a tévéadások borzalmi, hírei és a családi kapcsolatok megrendülése következtében.

Ezért kell a megértés, az érzélem, a nagy-nagy odafigyelés. Soha nem volt ekkora szükség a LAMPÁSOK fényére, melegére. Fontos a nevelők magas szintű szakmai tudása, de még fontosabb a kisugárzása. Az a képesség, hogy le tud-e hajolni a gyermekekhez, az első osztályosoktól kezdve a megzavart kamaszokig. Soha

nem tudtam elmenni az iskola udvarán egy síró kisgyermek vagy felzaklatott kamasz mellett. Mindig megrendített a gyerekek lelki vagy testi szenvedése. Akkor lettem szív szerint az első gyerekek napközise, mikor egy kicsi lány sírva ölelt át, mondván: „Egész nap nem látom az anyukámat!” Azokban az években tanulónk nagy része ilyen családot alig látó gyerek volt. Napi 9 órát töltöttek a tanteremben 35-40-es létszám mellett. Ma is kétségek között gondolok arra, hogy tudtam-e, tudtuk-e pótolni szeretetben, törődésben az anya, a család hiányát. Volt-e időnk mindig meghallgatni őket? Én is féltém, nemcsak a gyerekek: eleget adok-e, jól csinálom-e?

A szeretetnek sok formája van. Van, aki keményen, határozottan lesz eredményes a pályánkon. Én erre képtelen voltam. Túlságosan a szívemmel foglódottam a gyerekek és kollégáim között. Amikor társaim munkájában segíteni kellett, minden szépet és jót megkerestem. Aztán együtt kutattuk, hogyan lehetne még jobban, eredményesebben és SZEBBEN tanítani. Igen, mert lehet szürkén is jól végezni a munkánkat, de SZÉPEN tanítani, szinte művészi szinten, az már kevesebbeknek adatott meg. „Irgyellek az alsós nevelőitekért!” mondta egyik szakfelügyelőnk. Igaza volt. Az akkori nevelői gárda többsége még ma is iskolánkban tanít, ezért mennek jól a dolgok.

Ezért a televízió egyik rövid műsora nyomán én is üzenetet szeretnék küldeni. Üzenem a szülőknél: legyenek alázatosabbak. A bántó kritika helyett munkálkodjanak együtt, egy módon a pedagógussal gyermekükért, hogy tanulónk végre kinyíljanak a szebbre, a jobbra, az igaz értékekre. Régen minden első osztályba jövő gyermek szülőjét meghívtuk egy nagy együttes eligazítás-

ra. Mondanivalónk lényege mindig ez volt: becsüld az embert, mert a tisztelet kijár felnőtteknek, gyerekeknek, de a nevelőknek is.

Üzenem valakiknek, nem is tudom, kiknek: sok értékes nevelőnk arca fáradtabb, fénytelenebb anél, amilyenek sok erőfeszítést kíváó munkájuk nyomán gondolhatnánk. Csak az anyagiak miatt? Nem! Dédanyám 110 éve épített vertfalú házában élünk. Felnevelünk négy gyermeket, egy főiskolát, három egyetemet végzett. Krajcároskódtunk, küszködünk, lelkiismeretünk borotvaellen próbáltuk megoldani a szinte lehetetlent, hogy saját gyermekeink se, tanítványaink se szenvedjenek kárt. De ha beléptem az iskola kapuján, boldog voltam, otthon voltam. Sokat éltünk így. A „valakiknek” szóló üzenethez még csak annyit: a több tördéssel, odafigyeléssel érezzék nevelőnk is, hogy ki-mondhatatlanul fontos, amit csinálnak. Hogy szavaiddal fejezzem be: „HOGY SUGAROZZANAK A JÖVŐ LAMPÁSAI!”

És üzenem minden lélekformáló pedagógusnak, hogy rájuk is emlékezzünk, a bölcsődés gondozónőkre, akik a fáradt édesanya helyett az első szavakra, mondókákra tanítják a kicsinyeket. Az óvónőkre, mert mi tudjuk igazán, mit jelent gyermekeink életében egy hivatalának élő óvónő.

Honka. Lehetetlen volt pontokból, pillanatokból az egész embert láttatni, mintha egy sejtől tudni akarnánk a virág szépségének titkát. Persze a tudomány már felfedezte egy sejtben az egész teremttől élőlény teljességét. Így egy villandásban benne lehet a fény maga.

Némethy Mária

Gesztenyés Óvoda

Óvodánk óriási gesztenyefák alatt meghúzódó évszázados épület. Az udvaron és az épület körül mindenhol magasanak a zöld lombok. 1998-ban a gesztenyefák lettek névadóink is. Városunk három óvodája közül a mi helyzetünk a legmostohább a tárgyi és szociális feltételek tekintetében.

Az önkormányzat anyagi hiányában, valamint számos más ok miatt az utóbbi évtizedben szinte semmit nem költött erre az intézményre. Sajnos nem rendelkezünk azokkal a feltételekkel, amelyek ideálisak lennének az évente idejéről mintegy 100-105 kisgyermek számára. Aki egy kicsit is ért az óvodához, az tudja, hogy négy foglalkoztató teremhez és ekkora létszámhoz nem elegendő egy mosdó és egy WC, a termék előtti folyosó egyben a gyermekek öltözője is. A felnőtteknek egyáltalán nincs öltözőjük, mosdójuk, a nevelői szobát már meg sem merem említeni. Az irodát az udvaron lévő melléképületben alakítottuk ki. A falakon a vakolat több évtizedes, tiskás, málladozó, a burkolat a vizes helyiségekben tiri-tarka, mert amilyen burkolóanyag kéznél volt, olyanlaltoldozták ki egy-egy nem ritka csőtörés után.

Jogosan kérdezheti bárki: balkáni állapotok a XXI. század küszöbén? Szeretnénk az Európai Unióhoz csatlakozni, de vajon kellünk-e nekik?

Bátrán állítom, hogy mindezek ellenére olyan szeretetet, biztonságot sugárzó légkört teremtenek az óvónők és a dolgozók, ahol ezeket a gondokat leszámítva gyermek és felnőtt jól érzi magát. Az elhivatottság, a felelősség, a kimagasló szakmai munka erre a garancia. A beiratkozások sokan nem minket választanak, mert nem elég fényűző az óvodánk, és ez így igaz, az első ódkodás után azonban szívesen jönnek ide, és jól is érzik magukat.

Pedagógiai munkánk alapja a fejlesztőpedagógia (ezen a területen már három óvónő képezte magát tovább), mert évek óta tapasztaljuk, hogy egyre több azon gyermekek száma, akik nehezen nevelhetők, éretlenek, részképességsérültek, fejlesztésre szorulnak. Ezek érdekében fejlesztjük most a tudásunkat, mert szeretnénk rajtuk segíteni. A gyermekeket szeretnénk az óvodáskor végére olyan fokra eljuttatni, hogy kudarc nélkül élhessenek meg első iskolai éveiket.

Ezen a területen, a legtöbb tapasztalattal Szaniszló Józsefné rendelkezik - Margó óvó néni -, akinek szívügye a

rászorulókon segíteni. Bátrán fordulhatunk hozzá az ilyen gondokkal küszködő családok.

A fejlesztő foglalkozások az óvodai időkereteken belül történnek, és díjtalanok. Most még csak a rozáknak járó óvodásaink számára tudjuk ezt biztosítani, de ha helyünk lenne, egy speciális fejlesztő csoportot is tudnánk indítani.

Városunk néhány képviselője és jegyző asszonyunk sugallataira megmozdult most valami óvodánkért, mert ez a helyzet így már sokáig nem tartható. Egy gyermekintézménynek kívül és belül meg kell felelni nemcsak az igényeknek, hanem a gyermekek jogainak is.

A változtatás elindítására Várady István építő mérnök úr vázlattervet készített, ami egy új óvodai körvonalaz. A hely adott: itt maradnánk a helyünkön, és az építkezés alatt még szemelni is tudnánk.

A képviselő-testületen máik a döntés, mi a terve ezzel az intézményével. Engedélyezett építési tervre lenne szükségünk, hogy pályázhassunk, és támogatókat kereshessünk.

Jelenünk most ilyen, reméljük a szebb jövőt.

Vezényi Béláné

A Gesztenyés Óvoda vezetője

„Batyusnap” az Óvodánkban

Bevezettük, és hagyománnyá szeretnénk tenni a „Batyusnapot”, melyet először az elmúlt tanév befejezéséért rendeztünk meg.

Különlegessége: esti program és éjszakai alvás az oviban. Ezen a napon a bűcsűző nagycsoportosok este 6 órára batyuvá váltak az óvodába. A batyu tartalma: pizzama, sütemény és üdítőital. A konyhás néni már 5 órától sürgöttek a konyhában, és finom tepsi krumplit készítettek, melyet a gyermekekkel együtt az udvaron fogyasztottunk el.

Vacsora után beszélgetés, játék, különböző ügyességi versenyek voltak felnőttek és gyerekek között. Szükrületkor nekifogtunk a tűzrakásnak, körbeültük, nótáztunk, népdalokat énekeltünk a gyerekekkel.

Este fél 10 körül „cicamosdást” rendeztünk, és 10 óra körül az óvónénik meséjére elcsendesedett az óvoda.

Az óvónénik éberem őrizték a gyermekek álmát reggelig. Az izgatott szülők reggel 7 órára jöhettek gyermekeikért. Maradandó élmény volt felnőttek, gyermeknek egyaránt. Most is nagy az izgalom a bűcsűző nagyok között. Már alig várják június 9-ét, a „Batyusnapot”.

Vezényi Béláné

Néhány gondolat a Pécelen működő Eltérő Tantervű Általános Iskoláról

A Szemere Pál Általános Iskolán belül három csoport működik. Tanulóink óvodából ill. az általános iskolából kerülnek hozzánk. Azok a gyerekek, akik a pedagógus megítélése szerint nem tudják teljesíteni az általános iskola tantervi követelményeit, javaslatukra a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság véleményét kikérve helyezhetők át az Eltérő Tantervű Általános Iskolába. A komplex vizsgálat alapján enyhén értelmi fogyatékosnak tekinthető gyerekek tanulnak nálunk.

Jelenlegi létszámunk 34. Összevont osztályokban folyik oktatásunk. A mi iskolánkban is meghatározott kerettanterv alapján tanítunk. Ugyanúgy - a nyelv kivételével - minden tantárgyat, mint a normál osztályokban. Természetesen aprófokosabb, kisebb léptékben haladunk, de a 8. osztály végére a mi gyerekeinket is el kell jutatnunk az alapvető tudás- és műveltségi szintre, hogy tovább tanulhassanak. Az oktatás mellett nagy súlyt fektetünk a nevelésre. Legtöbb esetben a hátrányos helyzetűből adódó lemaradásukat kell csökkentenünk. Meg kell tanítanunk őket a normális társadalmi beilleszkedésre, a megfelelő higiénia elsajátítására stb. Családiás légkör próbálunk kialakítani, ahol szeretettel, gondoskoddással törekszünk ezek megvalósítására.

Tölkön telhetően mindent megtesszünk nevelési és oktatási céljaink elérésének érdekében, holott iskolánk nehéz

- Vágás normál ollóval (eszköz: olló)

Ezekből az eszközökből nálunk néhány gyerek saját ollóján kívül semmi sincs. Ez csak egy példa arra, hogy a különböző zavarok kompenzálására mi minderre lenne szükségünk. Nem az elkeseredés szó! Belőlünk, mert a gyerek mosolya, ragaszkodása elfeledtetni a nehézségeket.

De!

A törvény meghatározza, hogy a fogyatékos tanulók után dupla fejkvóta jár (210 ezer forint/fő), és ha az etnikumbórt tartozik, még 20 ezer forint/fő. Ezeknek a gyerekeknek igazán szükségük is van erre. Ők azok, akik képesek azonos szintű teljesítményt nyújtani bizonyos tevékenységekben (ének, rajz, tánc, irodalmi tevékenység) a normál képességű gyerekekkel. Ezen képességek fejlesztésére kell fektetni igazán a hangsúlyt.

Gyerekeink a mentálisan azonos szintű tanulók tanulmányi és kulturális versenyein is kimagasló eredményeket értek el.

A 8. osztály után tanulónk 90%-a tanul tovább. Az iskolákból jövő visszajelzések alapján munkánk nem volt eredménytelen. Végzett tanulónk folyamatosan visszajárnak hozzánk.

Életüket az iskola befejezése után is követjük. Munkánk sikere, ha látjuk, hogy ugyanígy értékes emberé válnak, mint bárki más.

*Kovácsné Kasza Mária
Kisné Rédei Mariann*

anyagi helyzete miatt lehetőségeink korlátozottak. Ezeknek a gyerekeknek rendkívül nagy szüksége lenne arra, hogy részkepesztésvázaraik javításához eszközárunk gazdag legyen. Csak egy példát említek, mi mindenre lenne szükségünk. Kerül hozzánk olyan gyerek, aki még ollót sem fogott soha a kezében, ráadásul dysgraphiás. Aprólékos munka kell ahhoz, hogy megtanítsuk az olló használatára.

Ennek menete a következő:

- Domináns kézzel a csipeszfogás gyakorlása (eszköz: több, különböző nagyságú csipesz)
- Lángosfogóval tárgyak rakosgatása (eszköz: lángosfogó, apró tárgyak)
- Teatojással gyöngyök pakolgatása (eszköz: teatojás, gyöngyök)
- Segédolló használata (eszköz: mozgásérítésként használatos segédolló)
- Tandemolló használata (eszköz: tandemolló)

Néhány gondolat A Petőfi Sándor Általános Iskoláról

Az iskolánkban csapatmunka folyik, minden jó ügynek van elhivatott önkéntese. A környezetvédelem, a játszótér, a számítástechnika oktatása a nyelvtanítás, a testnevelés ügye egy-egy kis többletforrással jobbjátható lenne. Mi is sokat pályáztunk. Közvetlen ezévi terveink is nagyon tűnnek, de alig 800 eFt támogatásból többszörös érteken megvalósíthatóak: játszótér, iskolakert, hétvégén is használható sportpálya, futópálya - a tervek hirtelen felsorolása.

A tavaszi egészségnap megszervezése már hagyománynak számít.

Nagyon fontos a tanár-szülő-gyerek kapcsolat, a véleménycsere. A szülők felé összel kezdeményezett kérdőíves felmérésnek a szülő-pedagógus fórumnak már most is van eredménye a tanításban.

Iskolánkban nagyon jól működik a diákönkormányzat. Iskolaújságunk a „Csipogó” megjelenésének már 10. évfordulóját ünnepelhetjük az elmúlt napokban.

Dívtos szó ma a minőségfejlesztés szinte minden területén, a partnerközpontú iskola a jövő iskolája. Mi éppen tegnap adtuk be pályázatot a Comenius

2000 program megvalósítására. Új tervünk már ebben az iskolában megvalósul a 8. osztályos év végi vizsga bevezetésével matematika, magyar, történelem és egy negyedik tárgyból.

Tapasztalat szerint a középiskolai felvételi után a 8. osztályban leáli a tanulási kedv. Hátrányba kerülnek a középiskolákban, két-három hónap lazítás miatt életre szóló kudarcokkal kezdik a középiskolát. A 8. osztályos általános iskolán alapuló középiskolai oktatás híve vagyok. Ezért fontos, hogy városunkban minőségű alapokat legyen, megfelelő tárgyi feltételek mellett.

Tanczos Vilmosné

Mitró Regina:

Az első tíz nap

2. rész

– Kérdezném – hangja bátortalanságról árulkodott , mit kell érteni ezen?

– *Még 7 nap – és a föld elbocsát, – megértesz majd mindent.* Pákozdi úr megjegyzi.

– *Félelmeid minden nap csökkennek, és békére lesz.*

– Akkor halok meg igazán?

– *Igy is mondhatod. Nem leszel fontos a magad számára. Ahogy tárgyaidat elhagyad, úgy szakadsz el tetteidről is.*

– Mindegyikről?

– Mindenkitől.

– Mindenkitől.

– Nem tudom megtenni!

– *Meg tudod.*

– Ön is ember volt?

– *Sők ember voltam, ezer ember, emberből, emberben.*

– Az apám, az anyám hol lehet?

– *Közledsz a mindentudáshoz, fiam.*

A vonal megszakadt.

Az apóka aggódva kérdezte: Mit mondott?

Pákozdi úr hadarva válaszolt:

– Történekek Könyve 3. szám, besorolása: Távozó. Beosztása: Önkéntes Békülő. A 301-es ajtóhoz kísérté. Az apóka kétségek között faggatta: Ez büntetést jelent?

Mosolyogva nyugtatta meg.

– Egyáltalán nem büntetés, én is itt voltam. Holnapután találkozunk, nekem az 5. önének a 3. napja lesz.

Kezet fogva búcsúztak az Adj Nekünk Békét Terme előtt.

Pákozdi úr felvette a telefont, kérte az Ügyosztályt. Házon kívül jelzett a vonal, de csak szórította a kagylót a füléhez. S mint gyermekkorában a mélytengeri kagylóból, most is hallani vélte a tenger összes üzenetét. Hangokat hallott, a saját válaszait a magyar érettségien. Vajon a költők külön angyalok lesznek, vagy édesestevéikben egyesülnek? Ez csak röpke gondolata volt, mert felismerte gyermeke fájdalmas sírását.

Jaj a fűjem, jaj a fűjem!

A prices nyikorgását hallotta, amint Doki a baljára fordult. Lélekharang, majd újra, majd újra meg újra... Gyereksírás... Vonatfütty, Sziréna. Szerettek.

– Ki lehetett? – eszmélt fel.

– Ne halj meg papácska! tisztán hallotta a jajkiáltást.

– Nem akarok felelni – szólott bele a kagylóba. – Örökletet ad a fájdalom is.

– *Csak a béke örök, csak a béke örök, megérted fiam. Pihenj meg, mára vége a szolgálatodnak.*

Pákozdi úr restelkedve pattant fel. Több százan érkeztek, és ő csak két regisztrációt végzett. Lelkiismeret-furdalást érzett. Megnyugodva vette észre, hogy a szomszédos íróasztalnál egy kontyos hölgy még mindig a reggeli érkezést faggatta. Persze itt az idő nem fontos az első 10 nap után. Holnap már az asszisztense is segít. Megkönnyebbülve ült át a hintaszékébe.

Az új belépők gyertyafénnyel érkeztek. Olyan mintha a csillagos égből lennének – gondolta Pákozdi úr.

– István, kelned kell, 5 óra.

Kügrogt az ágyból. Kitarja a szobaablakot, derengett, de az égen a csillagokat még látni lehetett.

– *Megfázol, drágám, öltözz fel. – szólanul átölelte Iluskát. Ölelte.*

– Valami baj van? – ijedt meg a felesége.

– Nem mondtam, hogy ma szabadnapom van?

– Csendesen – püsszegett Iluska –, a gyerekek még alszanak.

A hintaszék megmozdult. Pákozdi úr felriadt a valóra.

– Ne haragudjon, ha felébresztettem, de kezdődik a munkaidő.

Álmódott valamit? kérdezte a magas, őszes úr, sóét ruhában.

– Igen. A földön voltam, éppen jóvá akartam volna tenni a múltam egy napját, de azt nem lehet, – eszmélt a mennyei valóságra Pákozdi úr. – Talán álmokkal üzenhetünk még, ha van kinek, – elmelkedett tovább.

Az őszes úr vizsgálatóan mondta:

– Társaim a 101-ben azt tanították, hogy csak a fontos dolgok fontosak.

Pákozdi úr oda se figyelte a vizsgálatásra, megkérdezte:

– Hogy szólíthatom?

– János a nevem. Tudom, hogy hívják önt, Pákozdi úr, már mindent tudok.

– Hisz ez a második nap – csodálkozott el.

– Az 1. számon érkezöknél ez így törvényes – jelentette ki János.

– Jó önnék.

– Nem biztos. A Békével Távozó érkezöknék gyakran senkijük sem maradt a földön. Nagyon sietnek, hogy barátja találjanak itt hamar.

– Ezt úgy érti? kérdezte Pákozdi úr, hogy én, és Ön? Barátok?

– Megtisztel vele, ha elfogad. Persze ez nehéz lesz önnék, mert meg kell bocsátania, hogy mindent tudok. A 10. napig lehet nehéz. Ma van a 4. napja önnék. – mondta anyagi hangon János.

– Hát igen, – komorodott el Pákozdi úr –, mindent tud, de hát mit értünk a mindentudással? Hihetjük, hogy változtatni tudunk vele? – fordult János felé.

– Nem ilyen egyszerű ez. Az ember a legesodálatosabb élőlény. Szabad akaratával és felületes tudásával válasz. Én itt mindent tudok, de nincs választásom. Nincs teremtető erőm. Mi már csak a befejezése vagyunk a teremtetésnek. Az alkotó szakaszunk az ember léte. János hangja szomorúságról árulkodott.

– Mennyi igazságtalanság van ebben! Nézze, ott! Tíz ember küzd egy gyermek életéért, akinek még választása sem lehetett igazán. Miért? Nem választhatnak a szülei sem. Nem képes valamit csinálni? Szánja meg már valaki őket! – rimázkodott Pákozdi úr. – Ön mindent tud. Könyörögve kérem, segítsen!

– Hol van? János! Barátom! – kiáltott fel, mert nem látta Jánost sehol.

Az Ügyosztályt tárcsázta.

– Kérem elűnt az asszisztensem, akit ide közvetítettek a Regisztrációba. Jánosnak hívták, tegnap érkezett 1. számmal. Hol van?

– *Meg fogod tudni, fiam. Végező a munkádát!*

Pákozdi úr összeomlott. Elűnt a barátja. Anyyira bízott abban, hogy önvádjaít János kiigazítja, megérteti, feloldja, még mielőtt az 10. nap eljön. Tépelődsét belső sejtelen vágta el hírtelen.

Hálaimákat hallott belülről, csoda történt a földön. Nem igaz, hogy mindent tudott, ez nem lehetett, valaki engedte Jánost, elengedte. Hát persze, nem volt senkije, gyermeke sem. Egy anygallal kevesebb, egy emberrel több – magyarázta a felesége.

– *Elszűgyellte magát. – Úgy vagyok, mint lent a földön, mindent magammal beszélek meg, ez téves útra vezetett lent is.*

folystatjuk...

2. rész

RÁDAY PÁL

(1677-1733)

Diplomáciai tevékenysége

Külön kell szólni Ráday Pál igen sokoldalú és fontos diplomáciai tevékenységéről. Részt vett a diplomáciai akciók megszervezésében, folyamatos kapcsolatot tartott a külföldi udvarokhoz küldött követekkel, és ő maga is jelentős diplomáciai küldetéseket teljesített. Küldetésben járt XII. Károly svéd királynál, fontos tárgyalásokat folytatott I. Prigyes porosz királlyal, és részletes beszámolójából tudjuk, hogy a törökországi Benderbe történő viszonytársaság utazásakor milyen késélen egyszülőző diplomáciai tárgyalásokat kellett lefolytatni a nagyhatalmú Szerdállal.

Hiába igyekezett azonban Rákóczi a magyar szabadságharcot európai ügyévé tenni, a hatalmak szövetségesei érdekösszefonódásai miatt a konkrét csatai segítség helyett inkább csak erkölcsi elismerést, jóindulatú biztatást kapott.

Ráday, aki személyesen érzekelte az európai hatalmasságoknak ezt a magatartását - Rákóczi-val ellentétben -, jobban hajlott a nyolcéves háborúban kölcsönösen nagy veszteségeket elszenvedett felek békétárgyalására. A fejedelem személyes megbízottjaként részt vett az osztrák hadakat vezénylő teljhatalmú megbízott, Pálffy és a magyar érdekektől küzdő Károlyi generális tárgyalásain. A szatmári békekötés jogi és gazdasági hatásait tekintve vezetett is elmondhatjuk, hogy a szabadságharc, ha nem is érte el teljesen a kitűzött célt (a teljes nemzeti önállóságot), nem volt hiábavaló.

Lehetőség nyílt arra, hogy amnesztiát kapjanak a mozgalmakban résztvevők és a külföldön tartózkodók, a főurak megtarthassák méltóságukat, a nemesség, az öveztek és árvák visszakapják birtokaikat. Engedélyezték a nemességnek a fegyverletét és a hűségük utáni fegyverviselést.

Megegyezés született arra, hogy a fűgőben maradt kitételeket (pl. a koronázási hitelvet, a vallásszabadsággal

összefüggő kérdéseket) pedig az országgyűlés rendezze.

Ráday nem várta meg a fegyverletét és a hűségüket, a lengyelországi Sztjeben tartózkodó Rákóczihoz sietett, de a fejedelem nem tudta meggyőzni, hogy az adott helyzetben egy kompromisszumos békekötés az egyetlen politikai realitás.

Mint tudjuk, Rákóczi nem tért haza, önkéntes száműzetésbe vonult Rodostóba. Ráday 1711. augusztus 15-én írta meg Rákóczihoz intézett búcsúlevelét, amelyben bejelenti, hogy több vezető társával együtt elfogadja a szatmári békét, és hazatér.

Ráday Pál, a publicista

Időközben felépült Pécelen a mai kastély elődje, egy takaros udvarház. Ráday Pál, mint Nógrád és Hont vármegyék követe, széleskörű közeleti és publicisztikai tevékenységbe kezd. Az Európára éles szemmel figyelő diplomatát, a változások frissen érzékelő írástudót, a gyakorlati politikai feladatok nemzetközi látókörből közfőrájává formálták.

Ráday korán felismerte a politikai publicisztika tájékoztató szerepét, kül- és belpolitikai közvéleményformálási lehetőségeit. Ezért tartotta fontosnak a fentebb említett újság folytatását: Igazmondó Magyar Mercurius (Mercurius Veridicus ex Hungaria) címmel. Bátran elmondhatjuk, hogy Zrínyi és Kossuth között Ráday Pál a legjelentősebb politikai közfő.

Egyházi-politikai tevékenysége

A Rákóczi-szabadságharc után ő az első, aki felvállalta - az ellenreformációtól befolyásolt bécsi politikával szemben - a református és evangélikus egyházak világi vezetéseinek gondját. Megbizták az egyetemes főgondnoki teendőikkel, ezért hozzá futott be az egyházi élet szinte minden szála. A Habsburgok erőszakos katolikus orientációjának érvényesítése miatt rejtőleg probléma adódott, és ezek

képviselését mind az országgyűlésben, mind pedig királyi audienciákon hatékonyan ellátta. Gondoskodott arról, hogy a különböző szintű kormányzati szerveknél a református egyházat jól képzett küldöttek (ágensék) képviseljék és ezek javadalmasítását is rendezte.

Ráday bízott abban, hogy a leányági örökösödés (Pragmatica Sanctio) elfogadása után a bécsi udvar érzékelhető lépéseket tesz a vallási megbékélés érdekében, és nem kis érdeme van abban, hogy 1723. június 12-én a vallási feszültségeket oldó, mérséklő központi rendeletet kiadta.

Ráday Pál és az irodalom

Nem lenne teljes a Ráday Pálról felvázolt kép, ha a szépirodalmi tevékenységéről, vallásos költészetéről és különösen a sok kiadást megért LELKI HÓDOLÁS című imádságos könyvről nem szólnánk. Ez a főként verses imádságokat tartalmazó könyv már 1710-ben megjelent Kassán. Vallásos versei között hét olyan is van, amelyeket ma is megtalálhatunk az énekeskönyvben. Sokoldalú alkotó egyénisége és fáradhatatlan munkássága mind a történet- és irodalomtudományban, mind pedig az egyháztörténetben maradandót alkotott, amit ezt Kazinczy Ferenc és Arany János is elismerte. - „Zengi nyelvem ékesen...” - írta egyik vallásos énekeiben, szinte önmagát biztatva, hogy mély bibliikus hitét méltóképpen fejezze ki.

Irodalmi tevékenységében a XVIII. század elején feltűrt új szellemi áramlatokat jól érzékelt, és választékosabb formát, nyelvi hajlékonyságot, finomabban illesztett költői eszközöket tudott felvonultatni.

A péceli udvarház elkészülte után hozzálát könyvtára további fejlesztéséhez, és ezzel megveti a méltán európai híró Ráday könyvtár alapjait, amelyet fia, Ráday Gedeon fejlesztett példányszámban és értékben nemzetközi elismertségre. Ma a budapesti Ráday Könyvtárban száznál több olyan s nagyértékű

mű van, amelyek biztosan az ő gyűjtéséből származnak. Híza és könyvtára mindig nyitva állt tudós kortársai, elött.

Műveltsége, az új iránti fogékonysága révén birtokait is a változó idők szellemében, jól vezetett, és igyekezett ezirányú ismereteit is birtokos társainak átadni.

Szép, bensőséges családi életet élt, gyermekeit nagy gondnal nevelte, a kastélyt építő Gedeon fia és későbbi leszármazottai is tovább öregbítették a család hírnevét.

A követségi megbízásain sokszor téliidőben, szekéren megtett sok ezer kilométeres utazások reumatikus megbűlései nem múltak el nyomtalanul. Egészsége fokozatosan romlott, és mai szemmel aránylag fiatalon, akkoriban sem idős korban, 1733. május 20-án, 56 éves korában meghalt.

Életében ugyan (jó magyar szokás szerint) nem kapta meg a gazdag életművéért szóló elismerést, de temetésére szinte az egész ország megmozdult. Azóta sem volt Pécelen egyidőben annyi országosan ismert jeles ember, és fényes külsőségekkel megtartott temetésén Veresmarti Vég Sámuel, péceli prédikátor irodalmi értékű, a nagy halothoz méltó megrendítő beszéddel búcsúztatta őt.

Utolsó kívánsága szerint 1733. szeptember 20-án helyezték végső nyughelyére, az ősi losoncai család sírjába.

A péceli gimnázium megalapításának tizedik évfordulójára felvette Ráday Pál nevét, később örök mentőmólt az iskola udvarán szobrot állított, és minden évben a Ráday-napon méltóan megemlékeznek Pécel itt élt egyik legnagyobb személyiségéről.

Ha elhaladunk a fia által épített csodálatos barokk kastély előtt, vagy meglátogatjuk a Mémleki Felügyelőség által a régi fényébe fokozatosan visszaállított emlékhelyet, gondoljunk tisztelettel és szeretettel azokra az ősökre, akik őszinte áldozatos hazaszeretettel örök időkre példát mutattak az egymást követő nemzedékeknek.

Cser László

Aki lépést tud tartani a rohanó idővel

Akik a gazdasági-kereskedelmi életben Pécelen járatosak, Hódosi Jánost tartják az első menedzser-típusú eredményes vezetőnek.

aki már az előző rendszer szorításai között is megtalálta a kitérésí pontokat egy rugalmasabb, hatékonyabb gazdálkodás felé.

Melyek voltak azok a lépések, szervezeti és strukturális változtatások, amelyek már a mai köztelenebb gazdálkodás felé vezettek?

● A történet 1968-ra nyúlik vissza. A Péceli Vegyipari Szövetkezetben igen jó kollektíva verődött össze. Minden termelési ágazat részleg-vezetője teljes önállóságot élvezett, de felelősségük is ezzel arányos volt. Önállóan vállaltunk munkát, szereztük be a szükséges anyagokat. Saját vagy megvásárolt szabadalmakkal, színvonalas és nyereséges termelést tudtunk megvalósítani. Az itt szerzett tapasztalatokat későbbi vállalatvezetői munkám során is jól tudtam hasznosítani.

Pécelen a TRITON Szövetkezet vezetőjeként vált ismertté, aki új üzemszervezeteket épített, és sok helyi dolgozónak teremtett munkalehetőséget.

● 1980-ban lettem a TRITON elnöke. Nehéz örökséget vettem át, mert a két profil (a ruhaipar és a játék) technikai szintje és a marketing munka hiányosságai miatt a vállalat eleinte veszteséges volt. Megéreztem a gazdasági életünkkel kezdve légkört (a kisvállalkozások, gazdasági munkaközösségek elfogadását), belső átszervezéssel, technológiai fejlesztéssel és széleskörű piacutatással egyre jobb gazdasági eredményeket értünk el.

Mikor és miért alakult ki a TRITON tisztán elektronikai profilla, amely révén viszonylag rövid idő alatt országosan ismert és elismert cég lett?

● 1985-ben a TRITON három termelési ága önálló üzemévé vált. Az "Aranyföld" a ruházati részt, a "REKORD" a játékgyártást, a "TRITON" az elektronikát vitte tovább. Célom az volt, hogy tiszta profillal, a legkorszerűbb technológiával hozzuk be (országosan is érzékelhető) műszaki hátrányunkat, és váljunk az erős nemzetközi versenyben is sikeres vállalkozássá.

Kérem, hogy vezérzavakba sűrűen mondja el vállalati stratégiája legfontosabb alapelveit.

● A távközlés világméretű előretörése miatt ennek prioritását, valamint széleskörű reklámtevékenységgel az országos ismertség elérését tűztük ki

célul. Tanulva a nemzetközi versenyt nem bíró, ez idő tájt tönkrement hasonló profilú magyar cégek esetéből, külföldi (holland) tőke bevonásával, új épületben, világszínvonalú technológiák bevezetésével a telefon alközpontok, a telex és a fax piacán meghatározó részünk lett.

Mint sikeres vezető három ízben is újraválasztották. Miért nem vállalta a további vezetést és fogott új típusú vállalkozásba: ipari park jelleggel többnyire külföldi cégek részére épített üzemekkel vállalatok letelepítésébe?

● A TRITON a gyártmányi specializációnak megfelelően hét kisebb önálló egységgé alakult, és én több lehetőséget, szebb feladatot láttam - nemcsak egyéni érdekekből, hanem a település fejlődése (és ne vegyék szerénytelenségnek, de országos iparfejlesztési érdekekből is) - a tökéletes infrastruktúrával és esztétikus környezettel rendelkező üzemek felépítésében, illetve idetelepítésében. Az új üzemi épületeket részben eladtuk, részben bérebe adtuk.

A Vasipari KTSZ telephelyén és jogutódjaként megalapítottam a H. J. Investment Kft. Ipari és Kereskedelmi Centrumot, ez most már családi vállalkozás. A telek bővítésével egymás után építettük fel a legkényesebb technológiai és higiéniai követelményeknek is megfelelő üzemi ipartelepeket, többek között német cégek teljes megelégedésére.

Ez az új tevékenység mit jelent Pécel város fejlődése szempontjából?

● Az irányításom alatt 15.000 m² üzemi területet, 800 dolgozónak teremtett munkalehetőséget. Az sem könnyű - ha jó célra fordítódik -, hogy a legtöbb adó is innen folyik be.

Hogyan tudja elérni, hogy az eltervezett munkák határidőre és jó minőségben készüljenek el?

● Bátran ki merem jelenteni, hogy a magyar munkások és mérnökök megfe-

lő szervezési és ellenőrzési mellett minden területen felveszik a versenyt a nyugati dolgozókkal. Ha békében is fokozatosan közelíteni tudtunk az ottani jövedelmi átlagokhoz, nagy jövő áll a magyar gazdaság előtt.

Jelenleg milyen munkák folynak, és melyek a távlati tervek?

● Most építünk a létesítmények jobb kiszolgálására 850 m² (önkormányzati jellegű) utat saját beruházásban. Az eddigi üzemépítési és telepítési tapasztalatokkal ahol erre igény mutatkozik vállalkozunk kipróbált, megbízható alvállalkozóinkkal új üzemi épületek kivitelezésére.

Nagy és eredményes ipartelepítési tapasztalatai alapján milyen tanácsokat tudna adni Pécel város önkormányzatának, az annyit emlegetett kellő részben létesítendő ipari parkkal kapcsolatban?

● Én sokkal szerencsésebbnek tartottam volna, ha közlekedési (vasúti átjáró nélküli) és közművesítési szempontok miatt a Pesti út melletti területeket szemelték volna ki erre a célra. Ma olyan harc folyik a helyi ipartelepítésekért, hogy tökéletes infrastruktúrával (tehát jó minőségű úttal és közművekkel) ellátott területeket kínálunk, de ehhez nagy előzetes beruházás kell. Ahol ilyen tőkével nem rendelkeznek, ott ingyen átadnak zöldmezős területet, és akkor a vállalkozó a közművesítést gondja. Sok függ egy üzem idetelepítésénél a tárgyalási stratégiától, a felajánlott kedvezményektől és természetesen előfeltételként az önkormányzati egyetértéstől.

Az autópályákat összekötő MO-ás körgyűrű milyen lökést adhat a péceli ipar fejlődéséhez?

● Nagyon nagy jelentőségű lesz, ha elkészül ez a létesítmény, de féltő, hogy addig jelentősen változik a gazdasági környezet. A profiteles nagyobb külföldi vállalkozások - a még alacsonyabb munkabérek miatt - keletrebb fektetnek be. Sajnos Pécel minden tekintetben fáziskészségesben van. Nem tudni igazán kihasználja a Budapest közvetlen szomszédságából és a Bacsonyi-féle teljes közművesítéséből fakadó előnyt. Ma már sokkal hátrányosabb helyzetből in-

dult települések messze túlszárnyalnak bennünket. Ha igényelnék ipartelepüléssel kapcsolatos tapasztalataimat, szívesen átadnám.

Egy sikereken gazdag, eredményes életút tapasztalatai alapján (közeledve a nyugalom évtized) mit üzenne a fiataloknak, hogy az ő életük is sikeres legyen?

• Azt üzenem: mindenkiben van olyan

adottság, kifejleszhető képesség, hogy legalább valamely részterületen az átlagból kiemelkedővé váljon, sikeres munkát végezzen. Ehhez folyamatos, megújuló szakmai tanulásra, lehetőleg egy világszerte ismertetőre és számítástechnikai jártasságra van szükség. A felmerülő akadályoktól nem megtorpanó, hanem újult erővel, szorgalommal vég-

zett alkotó munka adja meg az élet egyik fontos célját, biztosítja az egyéni boldogulást mellett kis hazánk felemelkedését.

Köszönöm, hogy megosztotta velünk gondolatait, tapasztalatait, és kívánok jó egészséget és további sikeres munkát.

Cser László

Hetedszer is arany!

Akik a városavató programra emlékeznek, láthatják táncolni Dudás Tibort akkori versenyzőtársával, Jánosi Viktóriával. A ragyogó latin ritmusokra biztosan többen emlékeznek, de hogy hány csillogó érem tulajdonosa is Dudás Tibor, arról valószínűleg nem sokan tudnak. Mint ahogy arról sem, hogy közel két év kihagyás után ismét a parketten láthatunk új partnerrel, Cservenák Sylviával, és a tavasz ismét csillogó aranyérmét hozott. A múlttól, jelenről és a jövőről beszélgettünk velük.

- **Hány éve foglalkozol versenytáncpalán?**
- 13 éve táncolok, leszámítva belőle az egy év katonaságot, ahol másféle táncpíró volt a lábamon. A Budapesti Botafogó Táncgyűttesben kezdtek mindketten amatőr pályafutásunkat.

- **Avassuk be az olvasókat! A latin-amerikai és a formációs táncokban milyen eredményeket értél el?**

- Amatőr pályafutásom alatt 1994-, 1995-, 1996-ban voltam Magyar Bajnok, majd 1996-ban a profi mezőnyben is felállhatunk a dobogó legfelső fokára akkori versenyzőtársammal, és ez 1997- és 1998-ban is megtörtént. Vagyis amíg versenyeztünk, mi voltunk a Magyar Bajnokok.

- **Igaz az, hogy korábban mindenki úgy jutott fel a csúcsra, hogy előtte a nagy "öreg"k abbahagyták a versenyzést? Veletlen történt meg hosszú idők óta először, hogy kemény verseny során győztek a korábbi bajnok párral szemben?**

- Igen. Ezért is voltak ezek kitűnő versenye, a nagy tét miatt.

- **A latin-amerikai táncversenyeken kívül milyen versenyeken értetek el sikereket?**

- 1993-ban és 94-ben voltunk latin formációs táncokban Magyar Bajnokok a Botafogó Táncgyűttesrel. 1993-ban ezzel a formációval a norvégiai Stavangerben megrendezett világbajnokságon 6. helyezést értünk el. Magyar táncosok korábban soha nem jutottak döntőbe ilyen szintű világversenyein. Ezután 1996-ban a Szolnok megyei országos bajnokságon 1. helyezést értünk el.

- **A KI MIT TUD-on is láthatunk benneteket.**

- Igen, 1993-ban a döntőbe jutottunk, másodikok lettünk. 1996-ban egyéni show táncban a középdöntőig jutottunk el.

- **Úgy tudom a tanítványaid is szép sikereket értek el.**

- Formációs társasági táncokban 1995-ben Magyar Bajnoki címet értek el tanítványaim, még abban az évben két második helyezést standard illetve latin táncokban. A Magyar Amatőr Ranglistát vezető pár is az én tanítványom.

- **Hány év kihagyás után tértél vissza a versenyzéshez, és hogyan fogadták táncos berkekben a „nagy öreg” visszatérését?**

- Idén tavasszal 2 év kihagyás után, új partnerrel Cservenák Sylviával léptünk újra a parketre. Örült mindenki, hogy nem hagytam abba, és kíváncsian várták a folytatást.

- **Mi indított a visszatérésre? Nem túl kemény dolog ilyen szinten az élvonalba visszatérni?**

- Nem rajtam múlt, hogy abbahagytam. Nekem hiányzott a versenyzés izgalma. És be kell vallanom, borzasztóan kemény a visszatérés.

- **Hát igazában valóban nem volt hiány. A profi latin bajnokság 5. helyezése után két héttel elindultok Dunaujvárosban a Show tánc Magyar Bajnokságon is, ahol magosan a mezőny fölött, egyhangú pontozással állhattok a dobogó felső fokára, megszervezve a 7. bajnoki aranyat.**

- Nagy siker volt. Megszerztük ezzel a győzelemmel a VB indulási jogunkat. Teljesen új szint vittünk a versenybe Dunaujvárosban, értékelték, hogy van egy pár, aki új stílust hozott.

- **Az események gyorsan követték egymást, hiszen május 20-án már vissza is tértek Helsinkiből a Show tánc VB-ről. Milyen élményekben volt részetek?**

- Nagyon izgultunk. Csodálatos közönségünk volt. Ismeretlenül mentünk ki, de percekben belül lelkes szurkolótáborunk lett a helybeliek közül. Ahogy bekonferálunk itak bennünket, viharos tapsal fogadtak, szurkoltak nekünk. Nagyon jó érzés volt, hogy ilyen körülmények között táncolhattunk, ott lehetünk. Nagyon sokat gyakoroltunk, hogy megfeleljünk a nagy követelményeknek. Ha nem lett volna ilyen nagy a tét, nem is lett volna annyira érdekes, izgalmas. A következő évben maombó kategóriában is el akarunk indulni.

- **Hogyan zajlott a verseny, hogyan alakult számotokra?**

- 30 induló pár volt. Bejutottunk a középdöntőbe és a 10. helyen végeztünk.

- **Mi a legközelebbi célkitűzéseitek?**

- Egy újfajta táncgázatban próbáltuk ki magunkat. A show táncban más jellegű mozgások vannak, ami jelentősen eltér a latin táncoktól, pl. az emelések. A kint tapasztaltakat maradéktalanul javunkra tudjuk fordítani. Következő évre célkitűzésünk a VB döntőbe jutás és az 5-6. hely, rá egy évre a világbajnoki cím elérése. Közben pedig keményen dolgozunk érte. Továbbra is vezetem Pécelen az ovi táncos tornát a Szivárvány óvodában, a Szemere Pál Általános Iskolában a tánciskolát, a bálitáncok betanítását a középiskolásoknak, és megújultan működik táncgyűjteményem, a SIXEKCIÓ.

Jámbor Judit

„A zene a lélek tápláléka”

A civil oldalon elsőként a Harmónia-Pécel Alapítvány, városunk egyik legjelentősebb civil szervezete mutatkozik be. A kuratórium elnöke, az alapítvány és a Zeneiskola „szülőatyját”, Márkus Jánost kértük fel arra, hogy tájékoztassa újságunk olvasóit a szervezetről.

- Milyen körülmények között alakult meg az alapítvány, és kik voltak az alapítói?

- Zeneoktatás és zenei élet az 1980-as években is volt településünkön. Ekkor a gödöllői F. Chopin Zeneiskola kihelyezett tagozata működött Pécelen. Amikor az 1989-es tanévben a gödöllői iskola igazgatója évi 1 millió forintot kért a kihelyezett tagozat működéséért, megerősödött bennünk az elhatározás, hogy Pécelnek saját zeneiskolát kell alapítania. Óriási lelkesedéssel és összefogással alakult meg 1990-ben a Harmónia-Pécel Alapítvány és a Péceli Állami Zeneiskola. A 25 alapító tag között egyházi és civil szervezetek, szövetségek és magánszemélyek is szerepeltek. A város szívében álló csodálatos villa visszakerüljön Pécel tulajdonába. Az elmúlt 10 évben és jelenleg is ez az épület ad otthont az Alapítványnak és a Zeneiskolának.

- Mi az Alapítvány célja?

- Legfontosabb célunk a Péceli Állami Zeneiskola és a város zenei életének fej-

lesztése. Az Alapítvány közhasznú tevékenysége a nevelés, oktatás, képességfejlesztés, kulturális tevékenység.

- Miből gazdálkodnak, és mire fordítják az alapítványhoz befolyt összegeket?

- Megalakuláskor a 25 alapító tag összesen 190.000 Ft-ot ajánlott fel az alapítvány működéséhez. Ebből az összegből kezdtük el az iskola belsejének átalakítását, ebből vásároltuk meg a berendezést és az első hangszereket.

A megalakuláskor nagy volt a felkeszedés, sok önkéntes akadt, aki munkájával segített minket, mások hangszereket, pénzüsszeget adományoztak. Kiemelném Pannonhalmi Zsuzsa művésznő adományát, aki egy kerámia falat épített fel, a zsűri értékelése szerint ez a mű akkor kb. 600.000 Ft-ot ért.

- Miben segíti az alapítvány az iskola működését?

- Rendkívül nagy segítséget kapunk, támogatásuk nélkül nem tudnánk boldogulni. A Zeneiskola önkormányzati fenntartású közoktatási intézmény. Az önkormányzat nehéz anyagi helyzete nem teszi lehetővé, hogy az iskola fejlesztését támogassa. Az alapítvány biztosította számunkra a hangszervásárláshoz szükséges anyagiakat. A pályázaton elnyert támogatások segítik programjaink megvalósítását, vendégművészek fogadását, valamint saját diákjaink külföldi turnéinak megvalósítását.

- Egy éve vetted át az iskola irányítását, meséld magadról!

- Először is Bálint József tanár úrról szeret-

A Harmónia-Pécel Alapítvánnyal egyidős a Péceli Állami Zeneiskola. Hangulatával, gyönyörű berendezésével, tisztaságával méltó környezetet teremt a zenei oktatásnak, a rendezvényeknek. Megragadtuk az alkalmat, és felkértük a Zeneiskola igazgatóját, Kovács Ernőtet, mesélni az iskola

nék szólni, aki 9 éven át nagyszerűen vezette az iskolát, mindnyájan nagyon szeretjük, és sajnáljuk, hogy egészségügyi okok miatt igazgatói

munkáját abba kellett hagynia. 1999. július 1-jétől vagyok a Harmónia Alapítvány titkára, s egyben az iskola igazgatója is. Szívvvel, lélekkel végzem ezt a munkát, nagyon szeretem a gyerekeket és a zenét.

- Hány diákja van jelenleg az iskolának?

- Ebben a tanévben 260 diákunk volt, az óvodásoktól a felnőtt korosztályig. Legfiatalabb hallgatónk 4, a legidősebb 70 éves.

- Milyen tanszakokon folyik az oktatás?

- Jelenleg 16 tanszakon tanítunk. A legnépszerűbb hangszer a zongora, a gitár és a fuvola.

- Milyen hatással van a zenetanulás a gyermekekre?

- A zene önfegyelmet, pontosságot, koncentrátságot igényel, ami az összes tantárgy tanulására is kihat. Tanítványainkkal

Az alapítvány legfőbb célja, hogy szponzorokat, támogatókat találjon, és az iskola eszközbeszerzését biztosítsa.

A bevételek egyéni adományokból, az SzJA 1 %-ából és a pályázatokon nyert támogatási összegek-ből levődnek össze. Nagy szükség lenne a támogatásokra, hiszen a zeneiskola működ-tetésére rendkívül költséges a hangszerek magas ára miatt.

Nagyon szívesen vennék a város lakóitól, ha az otthon porosodó, már nem használt, de még jó állapotban lévő hangszereket, kottákat felajánlanák az alapítványnak. Így több tehetséges gyermeknek tudnánk biztosítani a zenetanulást.

- Milyen programokat szervez, támogat az alapítvány?

- Vendégművészekkel és diákokkal, saját tanszainkkal és diákjainkkal évente több alkalommal szervezünk koncerteket, melyeknek nagy sikert van.

Az alapítványnak idén ünnepli 10 éves jubileumát. Ebből az alkalomból egyhetes illempéjsorozatot szervezünk, kiállításokkal, koncertekkel szeretnénk ünnepleni nevezetes évfordulóinkat.

Reméljük a péceli polgárok kíváncsiak lesznek ráink, sokan részt vesznek rendezvényeinkben. Nagyon szeretnénk adni, szepet nyújtani, ezért dolgoznak a pedagógusok és a gyerekek egyaránt.

- Köszönjük az interjút.

kapcsolatban sok olyan tapasztalatom van, hogy a zenét tanuló gyerekek felzése idővel megváltozik, kezdik érezni és érteni a komolyzenét, meglátják benne az értékeket. A zenetanulásnak egyértelműen személyiségfejlesztő hatása is van. Legfontosabb célunk a zene szeretetét, a muzsikalás örömeit megismertetni a gyerekekkel.

- Milyen programjai vannak a Zeneiskolának ebben az évben?

- Az idén elindítottunk néhány új programot a gyermekek örömeire, melyeket szeretnénk hagyományossá tenni: a Téli pályázaton és a Farsangnak is óriási sikere volt. A tanulók egy csoportja az alapítvány támogatásával egyhetes szívfelkötő koncertet adott Erdélyben. Ezt az utat ajándéknak szántuk a diákoknak és a szülőknek. Készülünk a jubileumi rendezvénysorozatunkra, reméljük szép és tartalmas programmal örvendeztetjük meg a zeneszerető közönséget.

- Köszönjük a beszélgetést, további munkájukhoz sok sikert kívánunk!

Bóhdésné Vilmeke Ágnes

Az alábbiakban betű szerint közöljük a 2000. május 5-i számunkban megjelent „Az oktatásba pénz kell fektetni” című cikkünkre érkezett leveleket. Szerkesztőségünk e két levél közlésével a témái lezártnak tekintik. Örömmel vennék a Szent Erzsébet Általános Iskola tevékenységének, céljának és missziójának bemutatkozó írását.

„PÉCEL ESE HÍRÓKA

Dalocsa Vilmos a szerkesztőbizottság részére

PÉCEL, MŰVELŐDÉSI HÁZ

Tisztelet Dalocsa úr!

Ügyfelem a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola nevében az alábbiakat kívánom szíves tudomására hozni.

A PÉCEL ESE HÍRÓKA V. évfolyam I. Számában a 8-9 oldalon megjelent, az Ön aláírásával szignált cikk mely az olvasóban azt az érzetet kelti, hogy Pécel városában a napjainkra kialakult iskolahelyzetet kizárólagosan a Katolikus Iskola beindítása, illetve az egyháznak kezelésbe átadott iskoláépület hiánya okozza.

Rendkívül sajnálatosnak tartom hogy Ön, illetve Pécel jelenlegi jegyzője is úgy fogalmazza meg fenti véleményt, hogy nem kellően tájékozódik az ügyben, így módon tovább szívja az ellenséges hangulatot az oktatási intézmények között.

Különösen azt sérelmezi ügyfelem teljes joggal, hogy amikor Pécel város oktatási helyzetéről kívánok átfogó képet adni és eközben a katolikus iskolát, mint a problémák egyik jelentős okaként állítják be, nem készült interjú az érintett Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola képviselőjével, aki a másik oldal szemszögéből megvilágította volna a tényleges helyzetet. Ez az egyoldalú bemutatás nem segíti

elő az olvasóban a megfelelő szintű ismereteket a probléma állásáról és arról, hogy hogyan látja a katolikus iskola a kialakult helyzet megoldását.

A jegyző asszonnyal készített riportban megfogalmazott „rendkívül jó körülményeket” annak ellenére nem az önkormányzat teremtette meg, hogy az érdekeket magánként vallja, hanem az egyház, aki nem kifejezetten anyagiakkal, hanem példát mutató oktató, nevelőmunkával teremtette meg a cikkből idézett körülményeket. Szíves figyelmükbe ajánlanám most az iskolaév végével megtekintésre a tantermeiket összehasonlítsáként a többi péceli oktatási intézménnyel.

Szembe kell tenni a különbséget, ami elsősorban nem pénz kérdése.

Az iskola területén a katolikus iskola beindítását követően is ugyanannyi gyermek tanul megosztva az intézmények között, azt még a hatosztályos gimnázium tanulói is tudott helyet szorítani a Szemere iskola.

Nem szabad megfeledkezni arról a tényről sem, hogy a Szent Erzsébet iskola beindításával egyidejűleg a Szemere rend az általa felépített négy tantermet átadta használatra a Szemere Pál iskolának amely mára meg lehet tekinteni milyen állapotba került sőt a kémia tantermet azóta is használhatják a

nem katolikus iskolába járó gyermekek is. Nem az egyházon és főleg nem a Szent Erzsébet iskolán múlott hogy a helyzet napjainkra így megváltozott.

A képviselőtestület döntésképtelensége, hezitálása, és tájékozatlansága vezetett idáig - megerősítendő a tájékozatlanság a cikkben megjelölt 2011-es időpontra vonatkozóan is.

Mint az iskola jogi képviselője több alkalommal kezdeményeztem egyeztető tárgyalásokat a képviselő testülettel, de még a Rend és a Minisztérium közvetítésével sem alakultak úgy az események hogy a probléma megoldás felé haladnánk.

Sokkal egyszerűbb olyan színben feltüntetni a dolgokat, mintha a fenálló problémák kizárólagos forrása a Szent Erzsébet Iskola beindítása és működése lenne, holott ez az iskola önmagát tartja fenn abból, amit az egyház illetve az állam biztosít számára, valamint azon jóindulatú személyek juttatnak az iskola alapítványának, akiknek szívügye az ott tanuló gyermekek sorsa.

Teljesen téves és rosszulindult találgatásokra adnak okot az ilyen és ehhez hasonlóan megfogalmazott írások.

Kérem szíveskedjek soraimat a hiteles tájékoztatás érdekében újságjokban megjelentetni.

Egyben tájékoztatom, hogy levelém egy példányát megküldtem Pécel város jegyzőjének, valamint az önkormányzat képviselő-testületének is.

Budapest 2000. 05. 13.

Tisztelettel:

DR. DUNAI ÜGYVÉDIRODA

DR. DUNAI JÓZSEF ügyvéd

„megteremtése” terén az Önkormányzat bármilyen tett volna azon túl, hogy az épületrész rendbehozott állapotban átadta.

A negyedik és az ötödik bekezdéssel kapcsolatban hangsúlyozom, hogy magam a Katolikus Iskola mind az oktatás, mind a nevelés, mind a közösség jó szándékú és önzetlen szervezése terén elért eredményeit kiemelkedően magasra értékelem. De hangsúlyozni kívánom, hogy az összeállítás nem erről szól.

A levél következő bekezdéseireh nem tudok és nem kívánok hozzászólni. Tárgható valóban nem vizsgálódni, ez nem is volt célunk.

A „Teljesen téves és rosszulindult találgatásokra adnak okot...” kezdetű bekezdésben foglaltakat azzal a csekély pontosítással fogadom el, hogy adhatnak. (Őn is megírta levelét, vélhetően tisztelt ügyfele megbízása alapján.)

Végezetül, kérem engedje meg, hogy megköszönjem Önnek szíves segítségét, mellyel figyelmemet ráirányította arra a tényre, hogy szándékomtól és akaratomtól teljesen függetlenül megbántottam az Ön megbízóját. Kérem, ha lehetséges szíveskedjék tolmácsolni elnézést kérésemet.

Pécel, 2000. május 19.

Tisztelettel: Dalocsa Vilmos

A címzett válaszol (részletek)

Köszönettel kézhöz vettem....., hogy az abban foglaltak jelentős részével egyetérték.

... tisztelettel megkértem Önt, hogy tájékoztassa megbízóját a következők szerint: Az első bekezdésben foglalt állítás, mely szerint „... az olvasóban azt az érzetet kelti, ...” részt úgy pontosítanám, hogy keltheti, miként a legegyszerűbb, legáltalánosabb kijelentő mondat is kelthet rossz benyomásokat. Természetesen eszembe sem jutott az iskola beindítását okként felhozni. Az akkori testületi döntés, annak készítése és végrehajtása azonban lehet egyik okozója a Szemere Pál Általános Iskola jelen állapotainak.

A második bekezdés első részét, kérem engedje meg hogy visszautasítsam. Nehezemre esne tudomásul venni azt, hogy az oktatási intézmények között ellenséges hangulat lenne.

A bekezdés második részében megfogalmazott kifogás, mely szerint: „Különösen sérelmezi ügyfelem teljes joggal, ... nem készült interjú...” Magam úgy fogalmaznék: teljes joggal sérelmezhetné..., ugyan is hiszem, hogy a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola vezetői, teljes tanátestülete,

tanulói, a gyermekek szülei, valamint lapunk munkatársai, olvasóink, városunk polgárai ugyan azon az oldalon állnak. Céljaik közesek, melyek közül csupán egy az új iskola megépítése. Ez volt az oka annak, hogy nem kerestük meg megbízóját, sem a cikk(ek) megírásakor, sem az újság megjelenésekor. Nem értékeltük úgy, hogy az iskolapénzes ügyében ellenérdekeltek felelősek. Ha ezt Ön, illetve tisztelt megbízója nem így látja, az végtelen sajnálattal tölt el minket.

A KÖZÉLPONTBAN című összeállításunk készítésekor a Szemere Pál Általános Iskolában uralkodó „Jehetetlen körülmények” kapcsán a kibontakozás lehetőségét ügykeztünk vizsgálni, a tényleges olvasói visszajelzések alapján sikeresen. Egy pillanatig sem volt célunk az Ön és tisztelt megbízója által tévesen értelmezett „átfogó képet adni Pécel város oktatásáról”, ... nem tisztelt megvédeni Szabó Zoltánné jegyzőt. Ha a szükségesegek látja bizonyára megvédi magát. Azt azonban fontosnak tartom elmondani, hogy az Ön által tárgyban megfogalmazottak téves következtetéseken alapulnak. Senki nem állította, sugallta azt, hogy „a jó körülmények

A sportos, egészséges életmód gyakorlásához szeretnék kedvet csinálni, ötletet adni minden kedves olvasónak, aki úgy dönt, hogy egészségesen szeretne élni.

szeretnék mozogni (futás, úszás, aerobik), és vegyük figyelembe az anyagi lehetőségeinket is. Magyarországon is egyre jobban elterjed az aerobik, ami kortól és nemtől független, de mielőtt aerobikozni kezdene, fogalmazza meg, mi a célja, mit szeretne elérni. Különböző órafajták közül válogathat, attól függően, hogy fogyni, erősödni, formálódni szeretne. Ahhoz, hogy jól nézzünk ki, nem kell koplalni, inkább rendszeresen étkezzünk, naponta legalább 5 alkalommal keveset, és hetente 3 alkalommal

dás történik. Ilyenkor mikrosérülések okozhatják a fájdalmat, amire nem szabad rádolgozni, mivel további sérülések okozhatunk.

Az aerobik edzés hatása az egészségre:

Tartós fiziológiai változások:

- gyorsítja az anyagcserét
- szabályozza a vérnyomást,
- növeli a szív vérpumpáló képességét, az oxigénbevételt, az izom-állóképességet, mozgékonytágot,
- fejleszti az izomerőt, javítja a testtartást

SPORTOLJUNK EGYÜTT!

Az egészséges életmód alapelve: rendszeresség, túlzásoktól való tartózkodás, az elfoglaltságok helyes arányának és ritmusának kialakítása, megfelelő pihenés biztosítása. A sportmozgások szabadidőnk eltöltésének lehetséges formái és a modern életvitellel járó betegségek gyógyításának eszközei is.

Mit sportoljunk?

Több szempontból is érdemes végiggondolni a választást. Először is válasszuk ki, hogy egyedül vagy társaságban

aerobikozunk, így megszabadulhatunk a főleg a kilóktól, és a hangulatunk is sokkal jobb lesz. Az első edzés után sokaknál előfordul az izomláz, amit elsősorban a tejsav felhalmozódása vált ki, de a mai kutatások azt feltételezik, hogy az izomlázat nem a tejsav felhalmozódása, hanem az izomrostok apró sérülései okozzák. Az izomláz megelőzésére szolgál a leveztetés, amit edzés után végezzünk. Előfordul azonban izomláz olyan esetekben is, amikor nincs oki tényező, vagyis nem tejsavfelhalmozó-

• és az alakot.

Pszichológiai hatások:

- csökkenti a stresszt,
- fokozza a napi teljesítményt,
- növeli az önbecsülést diéta alatt,
- szórakoztat.

Ha évek óta mozgásszegény életmódot folytatott, ne várja, hogy egyik napról a másikra eredményt ér el. Rendszeres mozgással és türelemmel néhány hónap alatt megváltoztathatja életét, amihez mindenkinek sok sikert kívánok.

Rédl Rita

Balettiskola

Már négy éve, hogy Pécelen a Művelődési Házban Renge Györgyi balettmester vezetésével megkezdődött az oktatás a táncművészetet kedvelő gyerekek részére. Jelenleg Száraz Livia vezeti a tanfolyamot közel 40 óvodás és iskolás gyerek részvételével. A növendékek minden tanév végén számot adnak tudásukról és egy látványos előadással üdvözlöztetnek meg minket. Nagy öröm látni gyermekeink fejlődését és azt, hogy évről évre szebben, magabiztosabban mozognak a színpadon. Az idén Delibes: „Coppélia” c. művét láthatjuk, melyet május 21-én Budapesten a Dózsa György Művelődési Házban, a Bartók Béla Zeneiskola és Művészeti Iskola Táncművészeti Tanszakának növendékeivel együtt adtak elő. Gratulálunk a sikeres vizsgálódáshoz, minden növendéknek köszönjük az élményt!

B.V.K.

NEVESSÜNK EGYÜTT!

Kovácséknál hármaskrék születtek.

Azt mondja az öt éves Jucika:

-Apu, mind itt marad, vagy csak kiválasztásra küldték őket?

A tanító felhívja Pistikét.

-Bizonyítsd be nekem, hogy a föld gömbölyű!

-De tanító bácsi - szegegi Pistike - ezt én sose állítottam.

Szabó elmegy a fogorvoshoz, hogy a fájós fogait rendbe hozassa.

A fogorvos megvizsgálja, aztán így szól:

-Két fogat ki fogok húzni és a helyükbe két műfogat teszek.

-És mondja, doktor úr - kérli Szabó - , rá kell fizetnem a cserére valamit?

Kapatosan bandukol haza Szergej a sínek között, s közben morog magában:

- A nernjóját, milyen sok itt a lépcső, s milyen alacsonyan van a korlát!

A gödöllői Munkaügyi Kirendeltség hírei

A Pest Megyei Munkaügyi Központ Gödöllői Kirendeltsége 2000. március közepétől új, modern épületben várja ügyfeleit Gödöllőn, a Sziláht u. 53. sz. alatt. A Kirendeltség 26 településről fogadja az álláskeresőket és az álláshirdető munkáltatókat. A pályakezdeket és munkanélkülieket - amennyiben nem sikerül részükre megfelelő munkahelyet találni - átkepzéssel, munkanélküli ellátással támogatják. Jelenleg 80-90 félé intenzív tanfolyam közül választhatnak a jelentkezők. A képzések költségének 90-100 %-át vállalja a Munkaügyi Központ.

GYES-en lévő kiamamák figyelem! Lehetőség van arra, hogy a GYES utolsó évében, regisztráció után intenzív támogatott képzésen vegyenek részt, így nagyobb lesz az elhelyezkedési lehetőségük. (A kisgyermek felügyeletét meg kell oldani, mivel az oktatás napközben zajlik!) Azoknak az ügyfeleknek, akik nem tudják eldönteni, milyen szakmát válasszanak, a pszichológiai szolgálat szakképzett pszichológusa, illetve munkavállalási tanácsadója segít adottságaik és képességeik feltárásában. Budapesten működik az Álláskereső Klub, ahol háromhetes foglalkozás keretében lehet elsajátítani a megfelelő állás megtalálásához szükséges technikai tudnivalókat.

Sajnos sok olyan halmozottan hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettségű ember él az országban, akik nem mennek el a munkaügyi központba. Nekik a Családsegítő Szolgálat és a Vöröskereszt családgonddalozó programja próbál személyre szabott segítséget nyújtani.

Pécelen, Budapest közelsége miatt kevés a regisztrált munkanélküli, jelenleg 209 fő tartanak nyilván.

Bohácsné Vilmeke Ágnes

A Kirendeltség jelenlegi állásajánlata (2000.05.23-i állapot szerint):

NEM	MUNKAKÖR MEGNEVEZÉSE	FŐ	TELEPÜLÉS
férfi	finomlakatos	2	Domony
	karbantartó lakatos	3	Mogyoród, Isaszeg
	nc-cnc esztergályos	7	Gödöllő
	hegesztő, lángvágó	8	Veregyház, Gödöllő, Kistarcsa, Pécel
	bet. öntő	5	Gödöllő
	forgácsoló	4	Iktad, Gödöllő
	lészervgő, gépkezelő	6	Gödöllő
	villany szerelő	1	Gödöllő
	vízvezeték szerelő	1	Gödöllő
	kőműves	2	Kartal, Gödöllő
	festő-mázoló	2	Erdőkertes, Valkó
	ács-állványozó	1	Kartal
	tetőfedő	1	Gödöllő
	képfűző	1	Gödöllő
	járművillamossági szerelő	1	Pécel
	gépjárműszerelő	2	Pécel, Kistarcsa
	nemzetközi autóbuszvezető	3	Gödöllő
	tehergépkocsi-vezető	2	Pécel, Kerepes
	targoncavezető	1	Gödöllő
	fűtési gép munkás	10	Isaszeg
férfi-nő	épitőipari segéd munkás	5	Veregyház
	segéd munkás	5	Veregyház, Gödöllő, Kistarcsa
	szabó-varró, bet. szabó-varró	40	Pécel, Gödöllő, Isaszeg, Kistarcsa
	raktárkezelő	1	Gödöllő
	felhasználó	2	Kerepes
	élelmiszerbolti eladó	2	Kerepes, Gödöllő
	egyéb bolti eladó	1	Gödöllő
	dísznövénykertész	3	Szada
	nyomdaipari gépkezelő	1	Csömör
	bet. munka	10	Gödöllő, Iktad, Mogyoród, Szada
nő	takarítónő	10	Kistarcsa, Szada
	konyhai kisegítő	1	Gödöllő
	büfé eladó	1	Mogyoród
	adminisztrátor, írónk	2	Gödöllő
	könyvelő	1	Gödöllő
	kirakatrendező	1	Gödöllő
	fogorvosi asszisztens	1	Kistarcsa

Ügyfélfogadás: hétfő-csütörtök: 8. 12., 13. 15.
pénteken felfogadás nincs

Telefon: 28-410-297, 28-410-175

Hirdessen Ön is a Pécel ESE Híradóban!

Pécelen a VÉDESE Kht. keres felsofokú textilipari képzéssel, kézi szövési tapasztalattal rendelkező munkatársat 35 fős szövőműhely vezetésére. Berezás megegyezés szerint. Jelentkezni lehet személyesen Pécel, Pihenő u. 2. sz. alatt, munkanapokon 8 és 16 óra között Hamvasné Nagy Máriaánál (tel: 28-454-076)

Az ESE Időskorlakt Gondozóháza felvételre keres szakképzett gondozónőt, folyamatos műszakra. Berezás a közalkalmazotti illetményrendszer szerint. Jelenkérés személyesen Bilász Jánosné gondozóház vezetőnél, munkanapokon 8 és 16 óra között, illetve a 28-454-076 telefonszámon.

Hirdetés felvétel: minden hónap 25-ig.

A lakossági hirdetéseket ingyenesen közzéjük.

Vállalkozói hirdetések: 1 egész oldal 60 eFt,

fél oldal 30 eFt

negyed oldal 15 eFt

nyolcad oldal 7,5 eFt+ÁFA

Visszatérő hirdetőinknek 10-20% engedményt adunk!

Hirdetési szándékával kérjük, forduljon Bohácsné Vilmeke Ágneshez telefonon: 28-454-076, 28-454-077, személyesen, postai úton (2119 Pécel Pihenő u. 2.), vagy e-mail címen: ese@mail.digitel2002.hu

Fontos Önnek, hogy vállalkozását Pécelen közelebbről megismerjék?

Kérésére, közelképben mutatjuk be Önt és vállalkozását.

Érdeklődés, időpont egyeztetés Bohácsné Vilmeke Ágnesnél.

A Pécel ESE Híradó megvásárolható az alábbi helyeken:

Szemere Pál Általános Iskola, Petőfi Sándor Általános Iskola, Ráday Pál Gimnázium, Fáy András Mezőgazdasági Szakközépiskola, Zeneiskola, Szemere Pál Művelődési Ház, Pécel és Vidéke Takarékszövetkezet, Péceli Vízmű Kft., Maglódi úti Szőnyegbolt, ESE Jótékonysági, Maglódi úti ABC, Petőfi úti ABC, Ráday téri ABC, Sukoró ABC, Margit Foto-Videó, Collier Óra-Ékszer, Könyvesbolt, Pesti úti Garázsbolt, IBUSZ (vasúttállomás), Szemere Videotéka, Pékség, Gazdabolt, Kutyacselőlt (Erzsébet sétány), Nádás Borozó, Judit Könyvhafelszerelés, Felsősor úti Vegyesbolt, Díszátlakkerkedés

Szombat délelőtt a Penny Market parkolója mellett keresse a Pécel ESE Híradót!

HJ INVESTMENT KFT.

IPARI ÉS KERESKEDELMI CENTRUM

Pécel, Határ út 3. Telefon/fax: 06-28/455-544; Mobil: 06-20/9818-753

HJ
INVESTMENT

Budapest-Pécel közvetlen határában, az „M0” körgyűrű lehajtó szakaszánál elkészült és átadásra került a H. J. Investment Kft. Ipari és kereskedelmi Centrumának I. üteme. A 2000. december 31-re tervezett létesítmények bruttó alapterülete 15.000 m², eddig tíz vállalkozás települt be, 350 munkahelyet biztosítva. A II. ütemű építkezés előkészületei folynak, 3 szintes, raktár-, üzem-, irodaépület kerül kivitelezésre.

A beruházáshoz tőketársakat keresünk.

Cím: 2119 Pécel, Határ út 3. Tel./fax: 06-28/455-544 Mobil: 06-20/9818-753